

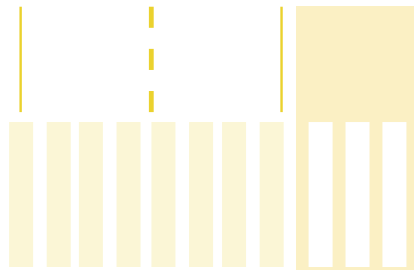

ul. Chmielna
120
Młóś

ZARZĄD DRÓG MIEJSKICH W WARSZAWIE

RAPORT ROZNY 2016

ZARZĄD DRÓG MIEJSKICH

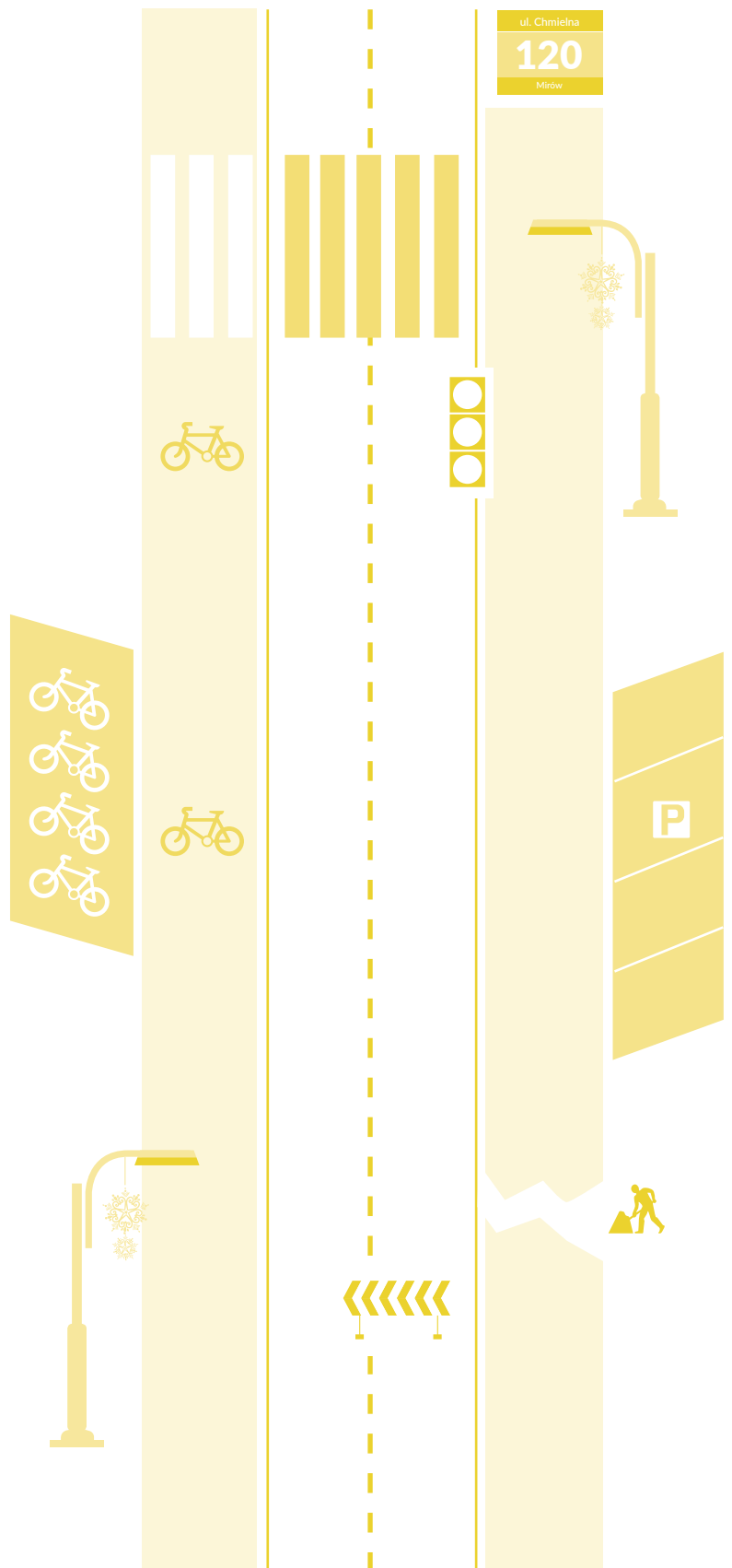
ZARZĄD DRÓG MIEJSKICH

RAPORT ROCZNY 2016

SPIS TREŚCI

Wstęp	[3]
Przedmiot działalności	[4]
Struktura organizacyjna	[4]
2016 rok w liczbach	[5]
Jezdnie	[6]
Infrastruktura piesza	[10]
Dostępność architektoniczna	[12]
Bezpieczeństwo ruchu drogowego	[14]
Trasy rowerowe	[16]
Veturilo	[18]
Obiekty mostowe	[20]
Sygnalizacja	[22]
Oświetlenie	[24]
Iluminacja	[28]
Parkowanie	[30]
Pas drogowy	[32]
Miejski System Informacji	[34]
Pogotowie drogowe	[36]
Kontrola ruchu drogowego	[38]
Badania i analizy	[40]
Konsultacje społeczne	[42]
Budżet partycypacyjny	[43]
Zawsze w kontakcie	[44]
Kampanie społeczne	[46]
Resolve	[50]
Plany na 2017	[52]
Carsharing	[54]

Szanowni Państwo,

za nami rok 2016, który przyniósł szereg zmian i innowacji na warszawskich drogach. Po raz pierwszy w historii ZDM poświęciliśmy tak dużo uwagi nie tylko bieżącemu pracom, ale również przygotowaniom do inwestycji w kolejnych latach i pilotażowym programom, które będziemy rozwijać w przyszłości. Dzięki temu możemy optymistycznie patrzeć na kolejny, 2017 rok.

Naszą wizytówką nadal są szybkie, weekendowe remonty nawierzchni ulic. Rozwinęliśmy jednak tę formułę – w wielu przypadkach remont obejmuje także udogodnienia dla pieszych czy zmiany w organizacji ruchu poprawiające bezpieczeństwo. Aby lepiej przygotować się do kolejnego sezonu remontowego, opracowaliśmy technologię remontową dla ponad 50 ulic. Dbamy też o stan i trwałość naszych dróg – rozpoczęliśmy kontrole przeciążonych pojazdów.

Stawiamy na większe inwestycje, często dotyczące nie tylko infrastruktury drogowej. W najbliższej przyszłości czeka nas modernizacja zabytkowej przestrzeni ulic Miodowej i Senatorskiej, a także rewitalizacja placu Małachowskiego. Bierzymy też udział w przygotowaniach do budowy pieszo-rowerowej kładki nad Wisłą, która ma szansę stać się nową wizytówką Warszawy. Koniec roku przyniósł zwieńczenie starań o dofinansowanie unijne dla budowy 100 km dróg dla rowerów. Po raz pierwszy w historii Zarząd Dróg Miejskich uczestniczy również w projekcie wymiany doświadczeń z innymi miastami w Europie – RESOLVE.

Przygotowujemy się także do innych, innowacyjnych działań. Testowaliśmy system monitoringu miejsc parkingowych, który planujemy rozszerzać w centrum. W 2017 roku planujemy również uruchomienie carsharingu, czyli miejskiej wypożyczalni aut. To tylko jedna ze zmian, będących odpowiedzią na narastający problem nadmiaru samochodów w centrum miasta.

Ogromnym wyzwaniem w nadchodzącym roku będzie poprawa bezpieczeństwa drogowego, zwłaszcza dla pieszych. W ubiegłym roku objęliśmy audytem blisko 1000 przejść dla pieszych, teraz czas by wykorzystać płynące z niego wnioski i systemowo rozwiązać zidentyfikowane problemy. Chciałbym, aby każdy uczestnik ruchu mógł bezpiecznie się poruszać po warszawskich drogach. Aby to osiągnąć, nierzadko konieczne będą trudne decyzje. Oceniając je, trzeba myśleć nie tylko o własnym interesie, ale też o tym, jak będzie się nam wspólnie żyło w mieście i jaką Warszawę pozostawiamy na kolejne lata.

Z poważaniem,

Łukasz Puchalski

ZARZĄD DRÓG MIEJSKICH

PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI I STRUKTURA ORGANIZACYJNA

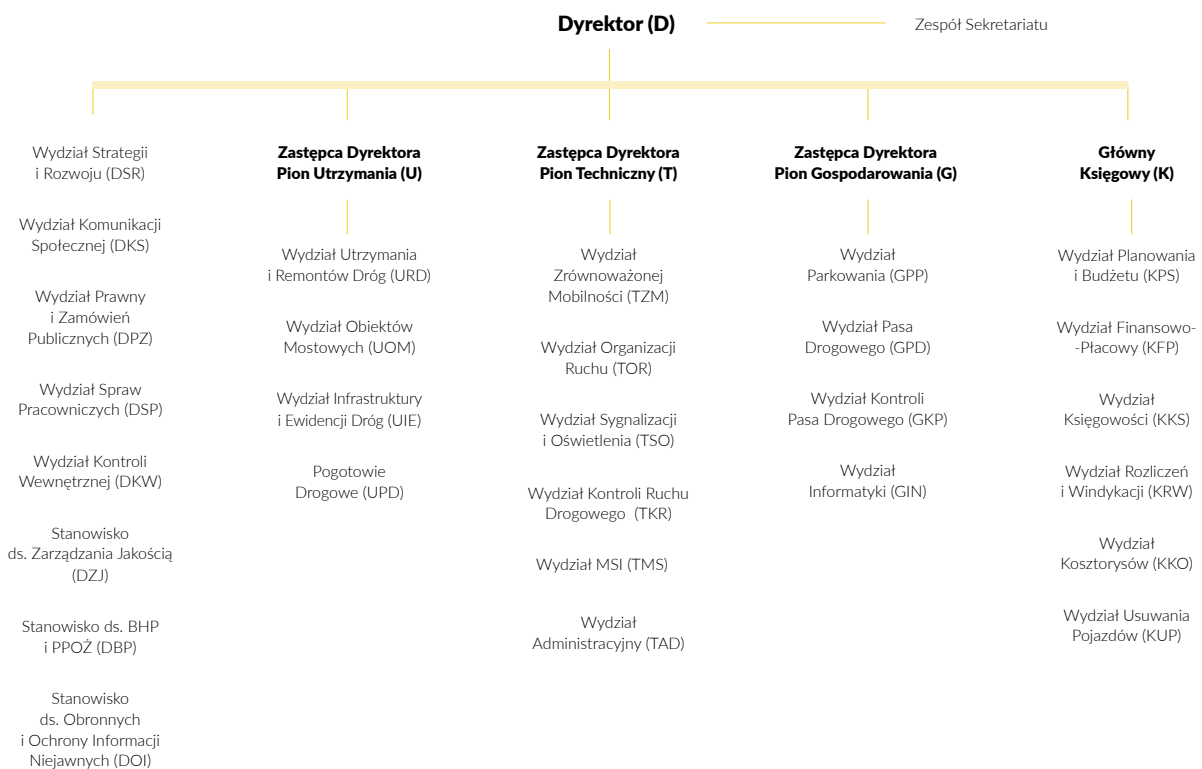
Zarząd Dróg Miejskich jako jednostka organizacyjna m.st. Warszawy zajmuje się zarządzaniem drogami powiatowymi, wojewódzkimi i krajowymi (oprócz dróg ekspresowych), znajdującymi się w granicach miasta. ZDM powstał w kwietniu 1993 roku, na mocy uchwały Rady m.st. Warszawy. Działaniem Zarządu Dróg Miejskich kieruje Dyrektor wraz z Zastępcami i Głównym Księgowym, a poszczególnymi zadaniami w ramach ZDM zajmują się odpowiednie wydziały merytoryczne. Obecnie w ZDM zatrudnionych jest 476 osób, z czego blisko połowa pracuje w terenie.

Kierownictwo Zarządu Dróg Miejskich

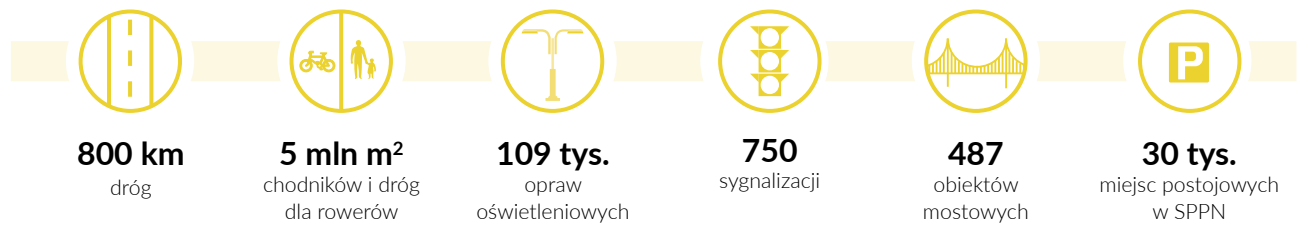
Łukasz Puchalski – Dyrektor Zarządu Dróg Miejskich
 Artur Rejzner – Zastępca Dyrektora (Pion Utrzymania)
 Wojciech Partyka – Zastępca Dyrektora (Pion Gospodarowania)
 Łukasz Twardowski – p.o. Zastępca Dyrektora (Pion Techniczny)
 Edyta Samociuk – Główny Księgowy

SCHEMAT ORGANIZACYJNY ZARZĄDU DRÓG MIEJSKICH

(stan na 01.01.2017 r.)

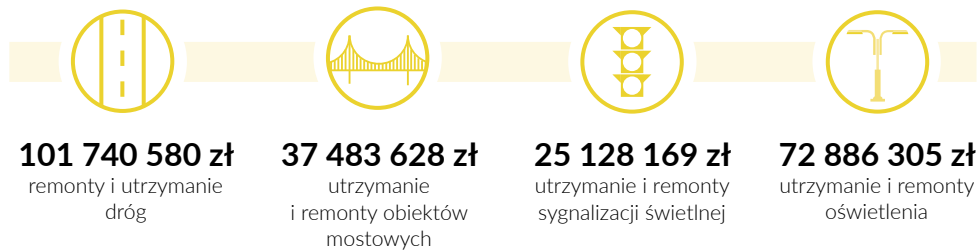
2016 ROK W LICZBACH

ŁĄCZNE WYDATKI

340 306 544 zł

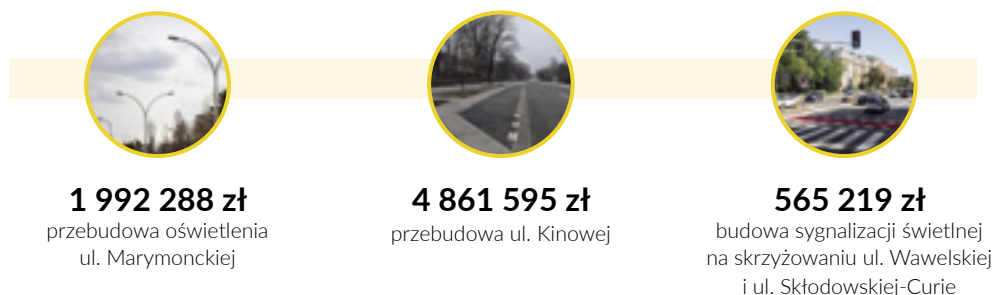
WYDATKI BIEŻĄCE

WYDATKI INWESTYCYJNE

21 932 665 zł

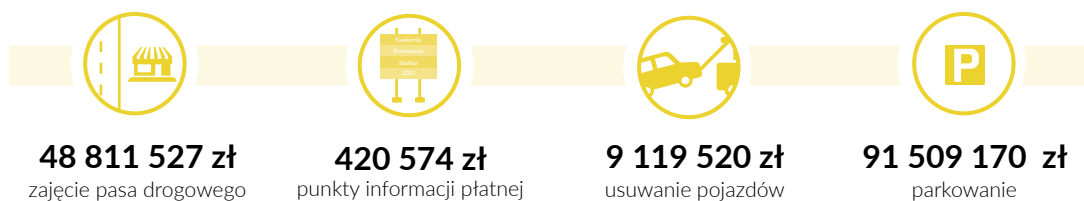
na przykład

DOCHODY ZDM

159 921 684 zł

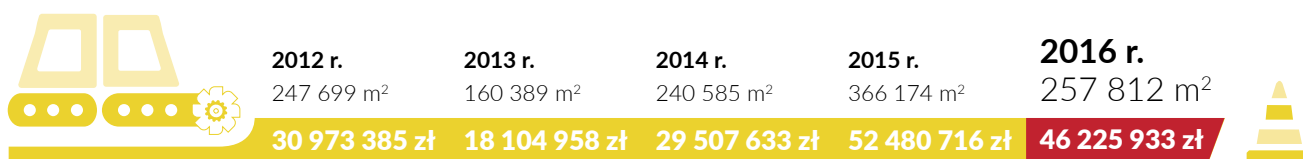
w tym m.in.

JEZDNI

Jednym z kluczowych zadań Zarządu Dróg Miejskich jest utrzymanie nawierzchni jezdni. Naszym znakiem rozpoznawczym są weekendowe frezowania ulic. Niektóre z remontów wiążą się z większymi zmianami w przestrzeni drogi.

FREZOWANIA W OSTATNICH PIĘCIU LATACH

101 740 580 zł

łącznie wydatki na utrzymanie i remonty dróg w 2016 r.

Rok 2016 był kolejnym, w którym prowadziliśmy szybkie weekendowe remonty ulic. Dzięki wypracowaniu sprawnego systemu prowadzenia takich prac – wszystkie roboty trwają 54 godziny – remontowaliśmy warszawskie drogi ograniczając do minimum utrudnienia dla mieszkańców. W ten sposób wymieniliśmy nawierzchnię 25 ulic, w tym tak ważnych, jak al. Niepodległości (blisko 4 km nowego asfaltu), Rembielińska, Al. Jerozolimskie, Wolska, Górczewska czy Cyrulików.

Niektóre ulice wymagały większego zakresu prac. Kompleksowy remont przeszła ul. Marywilska. Wystarczyły dwa weekendy, by wymienić 46 tys. m² nawierzchni tej drogi. Remont objął blisko 4-kilometrowy odcinek od trasy S8 do ul. Czołowej. Droga otrzymała nowe krawężniki, a przystanki nowe wiaty i nawierzchnię (wraz ze specjalnymi krawężnikami peronowymi). Wprowadziliśmy również zmiany w organizacji ruchu. Po remoncie pojawiły się pasy dla rowerów, wydzielone z szerokiej jezdni. Poprawiły się też warunki ruchu i bezpieczeństwo pieszych – wyremontowaliśmy chodniki i wybudowaliśmy azyle na przejściach.

Kompleksowe zmiany wprowadziliśmy też na ul. Krasieńskiego i na placu Wilsona. To nie tylko nowa nawierzchnia, stylizowane latarnie czy wygodne przystanki autobusowe, ale też nowa droga dla rowerów, bezpieczniejsze przejścia dla pieszych i równe chodniki. Wprowadzone przez nas zmiany uporządkowały i uspokoiły ruch w tym rejonie.

Duży remont przeszła również ulica Kinowa. Wymieniona została konstrukcja nawierzchni jezdni (wraz z podbudową z trylinki), nową nawierzchnię zyskały też chodniki i przystanki. Przebudowaliśmy odwodnienie i oświetlenie. Zmiany w organizacji ruchu i geometrii ulicy sprawiły, że stała się wygodniejsza i bezpieczniejsza dla mieszkańców.

Stale dbamy o stan dróg w naszym zarządzie. W ramach naszych zadań utrzymujemy i konserwujemy odwodnienie ulic, regulujemy zapadnięte studzienki i wpusty kanalizacyjne oraz odtwarzamy oznakowanie poziome.

FREZOWANIE KROK PO KROKU

KILKA MIESIĘCY PRZED

Badania ruchu w rejonie przyszłych prac i – w razie konieczności – przygotowanie projektów zmian w organizacji ruchu.

KILKA TYGODNI PRZED

Prace przygotowawcze: niezbędne roboty brukarskie, w tym wymiana i regulacja krawężników oraz usuwanie barier architektonicznych; przeglądy na miejscu z gestorami sieci.

KILKA DNI PRZED

Informacja dla mieszkańców o planowanych pracach i objazdach.

PIĄTEK GODZ. 22.00

Zamknięcie ulicy i wprowadzenie objazdów.

NOC Z PIĄTKU NA SOBOTĘ

Frezowanie starej warstwy wiążącej oraz warstwy ścieralnej. Jeśli wymaga tego stan nawierzchni, frezowanie podbudowy bitumicznej (zasadniczej) i korygowanie podbudowy pomocniczej.

SOBOTA RANO

Jeśli w nocy przeprowadzono frezowanie podbudowy bitumicznej i korygowanie podbudowy pomocniczej, konieczne jest ponowne ułożenie podbudowy pomocniczej i zasadniczej. Kolejny krok to czyszczenie nawierzchni i skropienie jej emulsją asfaltową, która zapewni właściwe połączenie między kolejnymi warstwami.

Następnie układana jest nowa warstwa wiążąca, która stygnie do niedzieli (czas uzależniony od zakresu robót i temperatury otoczenia).

NIEDZIELA

Skropienie ułożonej w sobotę warstwy wiążącej emulsją asfaltową, a następnie układanie nowej warstwy ścieralnej. Czas stygnięcia nowo ułożonej warstwy jest uzależniony od zakresu robót i temperatury otoczenia. Kolejny krok, jeszcze tego samego dnia, to rozpoczęcie nanoszenia oznakowania poziomego.

PONIEDZIAŁEK DO GODZ. 4.00

Dalsze prace związane z nanoszeniem oznakowania poziomego.

PONIEDZIAŁEK GODZ. 4.00

Dopuszczenie ulicy do ruchu. Usunięcie oznakowania objazdów.

WYREMONTOWANE ODCINKI

1. Marywilska (na odcinku: S8-Smugowa)
2. Rembielińska (na odcinku: Matki Teresy z Kalkuty-S8)
3. Gorzykowska (na odcinku: Myszkowska-Radzywińska)
4. Krasińskiego (na odcinku: pl. Wilsona-Wybrzeże Gdyńskie – obie jezdnie)
5. plac Wilsona
6. Jana Pawła II (Wesoła, na odcinku: Torfowa-Diamentowa)
7. Lektykarska (na odcinku: Podleśna-Gdańska)
8. Gołkowska (na odcinku: Czerniakowska-Statkowskiego)
9. Grzybowa (na odcinku: Instruktorska-al. Komandosów)
10. Wolska (strona południowa na odcinku: ok. 100 m za ul. Sowińskiego-do najbliższego zjazdu)
11. Strażacka (na odcinku: Chełmżyńska-Ześlaków Polskich)
12. Cyrulików (na odcinku: gen. A. Chruściela „Montera”-granica dzielnic)
13. Sasanki (łąącznica północna odcinek: granica robót GDDKiA-Żwirki i Wigury)
14. al. Niepodległości (na odcinku: Wiktorska-Wilanowska – obie jezdnie)
15. al. Niepodległości (wschodnia jezdnia na dwóch odcinkach: od ul. Rakowieckiej do ul. Stefana Batorego oraz od stacji benzynowej w rejonie GUS do al. Armii Ludowej)
16. al. Niepodległości (zachodnia jezdnia na odcinku: Rakowiecka-Wiktorska)
17. al. Piłsudskiego (Wesoła, na odcinku: Trakt Brzeski-granica miasta)
18. Tatarska (na odcinku: Ostroroga-Powązkowska)
19. Stawki-Muranowska (na odcinku: Lewartowskiego-Bonifraterska)
20. rondo Daszyńskiego
21. Szymanowska (na odcinku: Słomińskiego-Zakroczymska)
22. Trakt Lubelski (na odcinku: Fiołków-Wał Miedzeszyński)
23. Al. Jerozolimskie (jezdnia północna na odcinku: Żelazna-Towarowa)
24. Ostrobramska (droga serwisowa na odcinku od Filomatów do Zamienieckiej)
25. Okuniewska (Wesoła, na odcinku: Cyrulików-1 Praskiego Pułku)
26. Nowoursynowska (na odcinku: Wałbrzyska-Dolina Służewiecka)
27. Górczewska (jezdnia północna na odcinku: Powstańców Śląskich w kierunku granicy miasta)
28. Kínowa (na odcinku: al. Waszyngtona-al. Stanów Zjednoczonych)

30 km

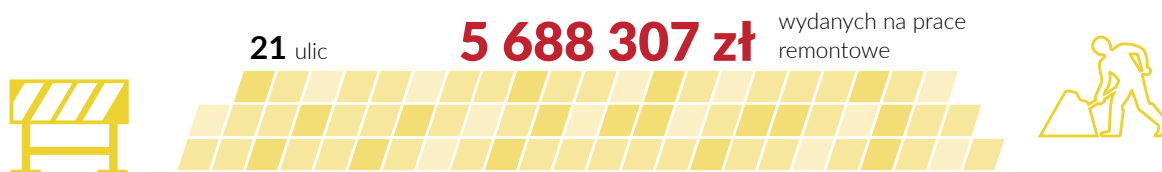
wyremontowanych ulic

INFRASTRUKTURA PIESZA

Dbamy o wygodną i bezpieczną infrastrukturę dla pieszych. Remontujemy chodniki, wyznaczamy nowe przejścia, poprawiamy bezpieczeństwo montując azyle.

REMONTY CHODNIKÓW W LICZBACH

C o roku nową nawierzchnię zyskują kolejne chodniki. Nowe, równe płyty betonowe o wymiarach 50/50 cm otrzymały chodniki na ulicach: Annapol, Bartniczej, Bysławskiej, Dickens, Grzybowej (przy okazji remontu jezdni), Strażackiej (remont jezdni), Izbickiej, Kondratowicza, Łabiszyńskiej, Meissnera, Marymonckiej, Okopowej, Wspólnej (Wesoła), Sytej, Wrocławskiej, Mickiewicza, Lucerny, Starzyńskiego. Chodniki wyremontowaliśmy także przy okazji kompleksowej przebudowy ulic Marywilskiej i Kinowej oraz przy remoncie ul. Krasińskiego i pl. Wilsona. Infrastruktura dla pieszych poprawia się także przy budowie dróg dla rowerów: wzdłuż al. Stanów Zjednoczonych i ul. Ostrobramskiej, ul. Żwirki i Wigury czy Słomińskiego. W sumie to ponad 37 tys. m² powierzchni.

Ważną uwagę skupiamy też na wyznaczaniu nowych przejść dla pieszych tam, gdzie ich brak stanowi barierę dla pieszych. W tym roku pojawiły się one m.in. w al. Solidarności przy skrzyżowaniu z ul. H. Rzeszotarskiej, na ul. św. Wincentego oraz na skrzyżowaniu Al. Jerozolimskich i ul. E. Plater. To ostatnie

pozwoliło przełamać jedną z największych barier w centrum – do tej pory na odcinku niemal 1,5 km nie było żadnego przejścia naziemnego. Bezpieczeństwo pieszych poprawiamy również budując sygnalizację świetlną – tak stało się m. in. na skrzyżowaniu ul. Wawelskiej z ul. Skłodowskiej-Curie, które było jednym z najbardziej niebezpiecznych w Warszawie.

Budżet partycypacyjny

W ramach budżetu partycypacyjnego powstało szereg inwestycji podnoszących bezpieczeństwo i komfort pieszych. Wybudowaliśmy bezpieczne przejście dla pieszych przez ul. Wrocławską. Nowa zebra połączyła dwa wolskie parki: Szymańskiego i Sowińskiego. Ważnym projektem dla mieszkańców Bemowa były schody, które umożliwiły dojście do ul. Górczewskiej z Nowych Górc. Dzięki tej inwestycji okoliczni mieszkańcy nie muszą już nadkładać drogi. Dzięki głosom mieszkańców nową nawierzchnię zyskały też chodniki na ul. Świdorskiej (przy moście Marii Skłodowskiej-Curie), ul. Madalińskiego, ul. 17 Stycznia i ul. Szaserów.

**REMONTY
NAWIERZCHNI CHODNIKÓW
W OSTATNICH LATACH**

2012 r.
22 427 m²

2013 r.
20 135 m²

2014 r.
24 700 m²

2015 r.
34 622 m²

2016 r.
37 962 m²

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA

Chcemy, by przestrzeń miejska była dostępna dla wszystkich użytkowników. Standardem podczas remontów chodników stało się usuwanie barier architektonicznych.

USUWANIE BARIER ARCHITEKTONICZNYCH

98
usuniętych barier

900 000 zł koszt przeprowadzonych prac

74
przystanki z poprawioną
funkcjonalnością

74
przeszkolonych
pracowników

Bariery architektoniczne ograniczają możliwość poruszania się po mieście osobom z ograniczoną mobilnością. Czasem wystarczy zbyt wysoki krawężnik, by utrudnić przejście osobom z wózkiem, walizką, a także starszym lub niepełnosprawnym. Prawidłowo zaprojektowana i wykonana przestrzeń służy z powodzeniem nie tylko młodym i sprawnym, ale wszystkim mieszkańcom.

Usuwanie barier architektonicznych i dbałość o dostępną przestrzeń to jeden z naszych priorytetów. Na drobne poprawki – obniżanie krawężników, montaż płytek ostrzegawczych, drobne remonty chodników – wydaliśmy w 2016 r. 900 tys. zł. Poprawiamy funkcjonalność przystanków autobusowych, montując na nich specjalne krawężniki peronowe, które ułatwiają postój autobusu, a także wygodne pole oczekiwania. Takie prace wykonaliśmy już na 74 przystankach. Aby przestrzeń miejska była jeszcze bardziej dostępna, zlikwidowaliśmy kilka zbędnych zatok autobusowych – m.in. na ulicach Koszykowej, Kinowej, Batorego i Krasieńskiego. Dla osób niewidzących budujemy (podczas remontów chodników) tzw. pasy prowadzące – w minionym roku powstało ich w sumie ok. 6 km.

Planujemy już kolejne takie działania. Wstępem do nich było przeprowadzenie audytu barier architektonicznych. Dodatkowo, aby jeszcze lepiej poznać potrzeby komunikacyjne osób z niepełnosprawnościami, szkolimy naszych pracowników. W 2016 roku takie szkolenie przeszły 74 osoby.

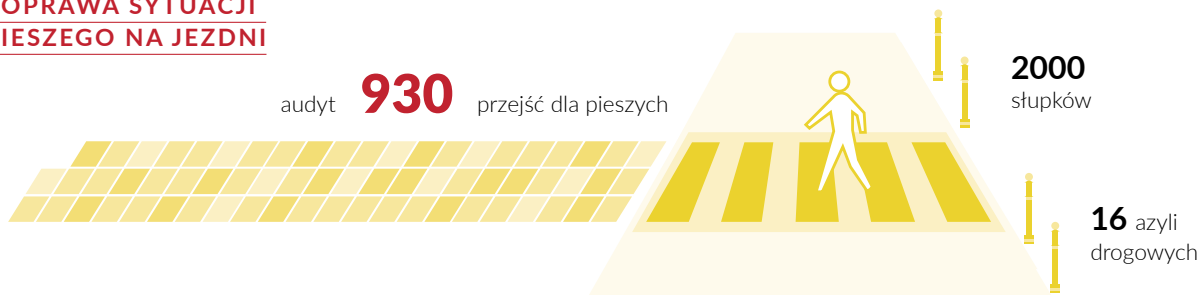
PASY PROWADZĄCE NA WYREMONTOWANYCH CHODNIKACH

Meissnera: 1,6 km
Okopowa: 0,8 km
Łabiszyńska: 1,3 km
Kondratowicza: 0,4 km
Bartnicza: 0,5 km
Kraśińskiego: 0,2 km
Kinowa: ok. 1 km

BEZPIECZEŃSTWO RUCHU DROGOWEGO

Analizujemy bezpieczeństwo ruchu drogowego. Tam, gdzie to konieczne wprowadzamy rozwiązania, które zwiększają bezpieczeństwo uczestników ruchu.

POPRAWA SYTUACJI PIESZEGO NA JEZDNI

ZDM stale prowadzi analizy dotyczące bezpieczeństwa ruchu drogowego. Zbieramy dane dotyczące liczby wypadków i ich lokalizacji, ale także ich przyczyn, sprawców i okoliczności, które mogły wpłynąć na skutki zdarzenia. Dzięki temu możemy ocenić, w jakim stopniu na zdarzenia wpływa organizacja ruchu lub stan techniczny drogi i podejmować decyzje o wprowadzeniu usprawnień: zmian w organizacji ruchu, dodatkowego oświetlenia, itd.

Szczególną wagę przykładamy do oceny sytuacji pieszego na jezdni. Dlatego w 2016 r. wykonaliśmy kompleksowy audyt bezpieczeństwa 930 przejść dla pieszych bez sygnalizacji świetlnej w trzech dzielnicach: Śródmieściu, Ochocie i Pradze-Południe. Audytorzy kontrolowali szereg czynników mających wpływ na bezpieczeństwo pieszych, m.in. skuteczność oświetlenia przejść i obowiązującą tam organizację ruchu. Na bazie rekomendacji z audytu sukcesywnie wprowadzamy zmiany: doświetlamy przejścia dla pieszych, poprawiamy widoczność poprzez uniemożliwienie nielegalnego parkowania (zamontowaliśmy ponad 2000 słupków), budujemy azyle, progi zwalniające czy sygnalizacje świetlne. W 2016 roku wybudowaliśmy azyle w 16 lokalizacjach,

zamontowaliśmy też kilkanaście progów wyspowych. Ma to ograniczyć liczbę wypadków z udziałem pieszych, którzy nadal są najbardziej poszkodowaną grupą uczestników ruchu. Planujemy też kontynuację audytu bezpieczeństwa na przejściach w kolejnych dzielnicach.

Nowym rozwiązaniem zastosowanym pilotażowo jest tzw. aktywne przejście, które ostrzega kierowców o zbliżeniu się przechodnia do pasów. Takie przejście powstało na ul. Kondratowicza.

Na bieżąco reagujemy tam, gdzie najczęściej dochodzi do niebezpiecznych sytuacji. Przykładem może być budowa nowego ronda na skrzyżowaniu ul. Branickiego i al. Rzeczypospolitej, aby doraźnie zapobiec kolizjom i wypadkom w tym miejscu.

Duże zmiany zaszły także na skrzyżowaniu ulic Mickiewicza i gen. Zajączka. Wyznaczyliśmy wydzielone lewoskręty w ulicę gen. Zajączka (z obu kierunków). Dla bezpieczeństwa, zostały one osłonięte wysepkami. Poprawione zostało bezpieczeństwo pieszych poprzez dodanie azylu na przejściu przez ul. Mickiewicza. Przy okazji wyremontowaliśmy też chodnik i peron autobusowy.

TRASY ROWEROWE

Działalność Zarządu Dróg Miejskich to także rowery i niemal wszystko, co się z nimi wiąże w przestrzeni miejskiej. 2016 rok był kolejnym, w którym realizowaliśmy obowiązki związane z rozwojem ruchu rowerowego Warszawy. To też kolejne oddane do użytku inwestycje.

długość tras rowerowych **495 km**

Do 2012 r.		2013 r.		2014 r.		2015 r.		2016 r.	
318 km		55 km		60 km		61 km		47 km	

Sieć rowerowa w Warszawie ma już 495 kilometrów, w tym 386 km dróg dla rowerów, 59 km ciągów pieszo-rowerowych i 42 km pasów i kontrapasów rowerowych. Niemal 2/3 z nich ma nawierzchnię asfaltową. W ciągu dziesięciu lat w stolicy wybudowano i zmodernizowano 290 km infrastruktury rowerowej. Jednoślady stały się bardzo popularnym środkiem transportu – ruch rowerowy w stolicy stanowi już 4,2 proc. podróży niepieszych w ciągu doby (Warszawskie Badanie Ruchu 2015).

Kolejne kilometry

W 2016 roku wybudowano i wyremontowano blisko 47 km tras rowerowych, z czego 7 km stanowiły projekty z budżetu partycypacyjnego. Powstały m.in. drogi dla rowerów na al. Stanów Zjednoczonych i ul. Ostrobramskiej (5,0 km), ul. Żwirki i Wigury (2,7 km) i al. Jana Pawła II (1,5 km). Remont przeszły uczęszczane

trasy na al. KEN, ul. Stomińskiego, al. Wilanowskiej i Podzamczu. Została otwarta również nowa kładka pieszo-rowerowa w Porcie Żerańskim razem z kilkukilometrowym szlakiem wzdłuż wału wiślanego. Na ponad 30 ulicach jednokierunkowych został dopuszczony ruch rowerów „pod prąd”, na podobną zmianę czeka kolejnych kilkadziesiąt odcinków.

Budżet partycypacyjny

Dzięki głosom mieszkańców wielką przemianę przeszła ul. Krasińskiego. Od pl. Wilsona do Wistostrady pojawiła się nowa droga dla rowerów, wydzielona z szerokiej jezdni. W ramach budżetu partycypacyjnego powstały również pasy rowerowe na ul. Tatarskiej i Ostroroga, a w wielu miejscach pojawiły się stojaki rowerowe.

Spójna sieć

W 2017 r. drogi rowerowe będą łączone w spójną sieć, a ściśle centrum będzie dostosowywane do komunikacji rowerowej. Wzdłuż głównych arterii powstaną korytarze rowerowe. Zaplanowano m.in. budowę kolejnych 55 km tras, w tym kładki rowerowej pod mostem Łazienkowskim oraz drogi wzdłuż ul. Połczyńskiej-Wolskiej-Kasprzaka (od granic miasta do ul. Ordon), ul. Powsińskiej, ul. Jagiellońskiej, Al. Jerozolimskich (od ul. Grzymały-Sokołowskiego do pl. Zawiszy), na Polu Mokotowskim i na al. Jana Pawła II.

Realizacja inwestycji jest możliwa m. in. dzięki środkom unijnym. W 2016 r. podpisaliśmy umowę na dofinansowanie w wysokości ponad 70 mln zł z programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych obejmującego 40 gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Środki zostaną przeznaczone na budowę 19 nowych tras rowerowych o łącznej długości 73,4 km w latach 2016-2018.

ROWER W STOLICY

386 km
dróg dla rowerów

42 km
pasów i kontrapasów

59 km ciągów
pieszo-rowerowych

4,2 proc. wszystkich
podróży pieszych

2/3

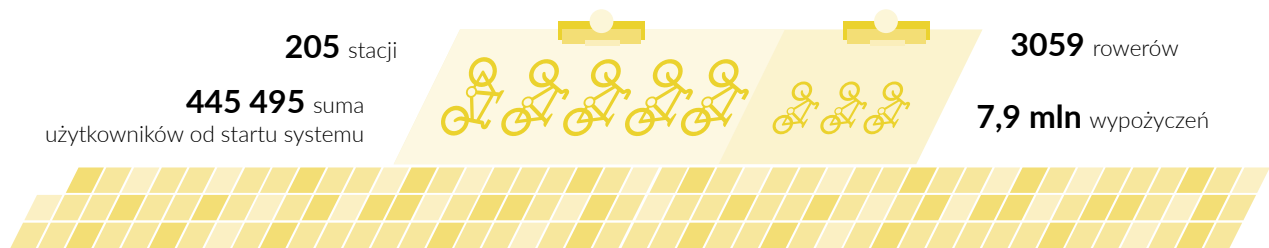
z nawierzchnią asfaltową

VETURILO

Wypożyczalnie miejskich rowerów Veturilo cieszą się nieustannie popularnością. W całym sezonie wypożyczono je 1,9 mln razy. Od 2017 roku system czekają duże zmiany.

VETURILO W LICZBACH

System rowerów Veturilo działa w Warszawie od sierpnia 2012 r. W sezonie 2016 użytkownicy mogli korzystać z 205 stacji i 3 059 jednośladów – w tym 10 tandemów i 10 rowerków dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat (w ramach pierwszej na świecie wypożyczalni rowerków dla dzieci Veturilko).

Rowerzy statystycznie wypożyczano co 12 sekund, a co 5,5 minuty w systemie rejestrował się kolejny, nowy użytkownik. Rekordzista wypożyczał rower aż 1 025 razy, a dzienny rekord wypożyczeń to 13 763 – padł 3 czerwca.

W minionym sezonie rowery były wypożyczane aż 1 866 423 razy, a do grona użytkowników dołączyło 70 771 osób. Łącznie od startu systemu w sierpniu 2012 r. miejskie rowery wypożyczano 7 919 556 razy, a w systemie jest już 445 495 użytkowników.

Od nowa

Dotychczasowa umowa na obsługę systemu dobiegła końca. Od marca 2017 r. system się zmieni. Zgodnie z nową umową, przez kolejne cztery lata za obsługę Veturilo będzie odpowiadała spółka Nextbike Polska. Do dyspozycji użytkowników będzie co najmniej 316 stacji z 4660 nowymi rowerami, w tym 10 stacji ze 100 rowerami elektrycznymi (Powiśle, Nowy Świat, Krakowskie Przedmieście), 6 stacji z rowerkami dziecięcymi (w okolicach parków, po 3 stacje na prawym i lewym brzegu Wisły) oraz 45 tandemów. Terminale będą wyposażone w nowoczesne, kolorowe wyświetlacze z ekranem dotykowym i obsługą płatności zbliżeniowych oraz w uniwersalną pompkę rowerową. Rower można wypożyczyć i zwrócić za pomocą aplikacji mobilnej. Każdy stojak będzie miał diodę, sygnalizującą czy jednoślad jest sprawny i można go wypożyczyć.

co **12 sekund** wypożyczano kolejny rower

co **5 minut** w systemie rejestrował się nowy użytkownik

NAJPOPULARNIEJSZE TRASY

„al. Niepodległości-Batorego” – „ul. Stefana Banacha-Uniwersytet Warszawski”

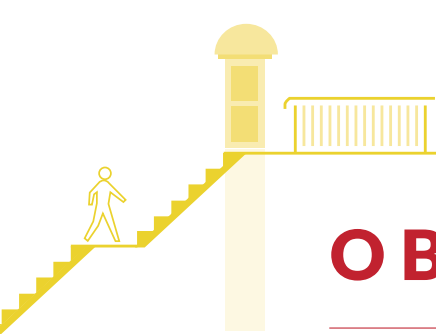
„ul. Stefana Banacha-Uniwersytet Warszawski” – „al. Niepodległości-Batorego”

„pl. Hallera-Dąbrowszczaków” – „Plac Wileński”

„Plac Wileński” – „pl. Hallera-Dąbrowszczaków”

„al. Komisji Edukacji Narodowej-Metro Natolin” – „ul. Wąwozowa-al. KEN-Metro Kabaty”

OBIEKTY MOSTOWE

ZDM utrzymuje i modernizuje blisko pięćset obiektów inżynierskich: mostów, wiaduktów, kładek i tuneli. Nadzorujemy też windy i podnośniki przy tych obiektach oraz ekrany akustyczne wzdłuż dróg.

OBIEKTY MOSTOWE W LICZBACH

37 483 628 zł

łącznie wydatki na utrzymanie i remonty obiektów mostowych

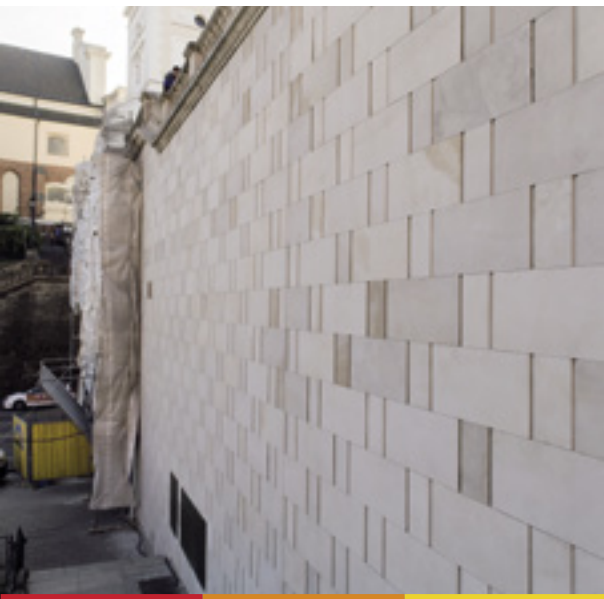

Usunięto
15 789 m²
graffiti

Wykonano
11 100 m²
powłok antygraffiti

W 2016 roku dokończyliśmy prace związane z odbudową mostu Łazienkowskiego. Przeprawa została otwarta dla ruchu kołowego 28 października 2015 r., po trwającej 199 dni odbudowie. Prace związane z odtworzeniem mostu toczyły się jednak również po jego otwarciu. Ważnym zadaniem była budowa schodów prowadzących na przystanki autobusowe na obu brzegach a także zabezpieczenie konstrukcji przed korozją.

Jedną z większych inwestycji w minionym roku był remont przejścia podziemnego przy Dworcu Zachodnim. Tunel został przystosowany dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami (wybudowane zostały pochylnie), a okładziny ścian bocznych korytarza głównego, pochylni oraz klatek schodowych zostały wykonane z kamienia. Na podłodze pojawiły się płyty kamienne, a schody prowadzące do przejścia zostały zrobione z bloków kamiennych.

Wykonaliśmy też nowe odwodnienie przejścia, a w tunelu pojawiło się oświetlenie z LED-owym źródłem światła.

Gruntowny remont, wraz ze wzmocnieniem i zabezpieczeniem, przeszedł mur oporowy Trasy W-Z (przy Centrum Stomatologii). Swoją funkcję odzyskał odremontowany przepust drogowy pod ul. Przekorną. Naprawiliśmy także mury oporowe wiaduktów w ciągu ul. Łopuszańskiej (nad torami WKD).

W ramach prac konserwacyjnych wykonaliśmy szereg robót polegających m.in. na naprawie barier energochłonnych, nałożeniu warstwy antykorozyjnej czy konserwacji urządzeń dylatacyjnych. Umyliśmy też blisko 40 000 m² gzymsów obiektów mostowych, ponad 50 000 m² balustrad i prawie 360 000 m² ekranów akustycznych.

Przeprowadzaliśmy także prace utrzymaniowe i remontowe wind oraz platform dla osób z niepełnosprawnościami. Remont przeszły podnośniki przy kładkach na ulicach Rzymowskiego i Marynarskiej (przy Cybernetyki i Postępu), Ostrobramskiej przy „Promenadzie”, nad ul. Sobieskiego (przy Truskawieckiej, Kostrzewskiego, Radosnej, Czarnomorskiej) i ul. Powsińską (przy Limanowskiego).

Dbamy nie tylko o stan techniczny, ale też o estetykę obiektów. W ciągu roku usunęliśmy 15 800 m² graffiti z ekranów akustycznych i pozostałych obiektów mostowych. Ponad 11 000 m² powierzchni zabezpieczyliśmy powłoką antygraffiti, dzięki czemu będzie je łatwiej czyścić w przypadku wandalizmu. Jednocześnie, w wielu miejscach w całym mieście, zezwalamy na legalne malowanie ścian naszych obiektów. Dzięki temu graffiti, które na nich powstaje, jest ciekawsze niż typowe przejawy wandalizmu. Na kilku obiektach powstały też nowe murale m.in. na ścianie tunelu na ul. Globusowej.

39 przejść podziemnych

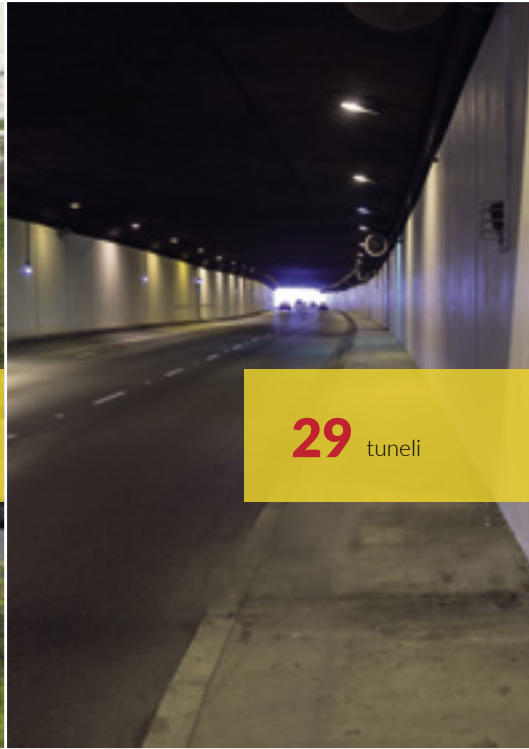
39 estakad

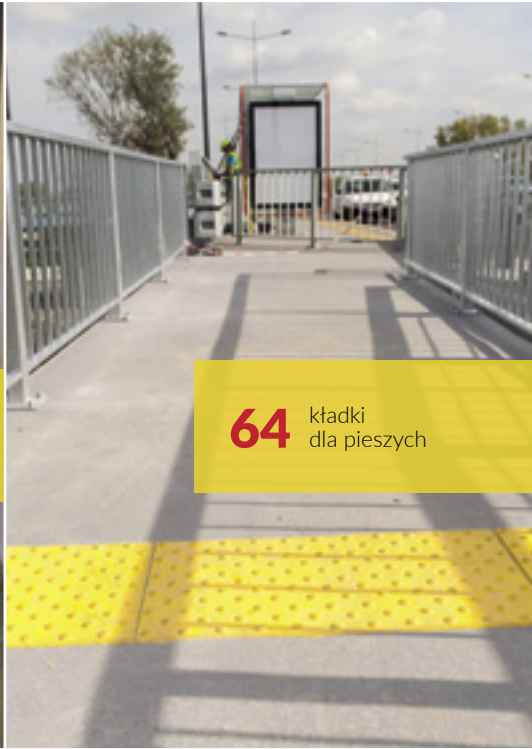
147 wiaduktów

64 mosty

29 tuneli

64 kładki dla pieszych

105 przepustów

112 wind i podnośników

55 km ekranów akustycznych

SYGNALIZACJA

ZDM zajmuje się budową i utrzymaniem sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach i przejściach dla pieszych. Sygnalizacja to także Zintegrowany System Zarządzania Ruchem.

750
skrzyżowań
i przejść dla pieszych
z sygnalizacją

227
skrzyżowań
i przejść dla pieszych
z sygnalizacją dźwiękową

556
sygnalizacji
adaptacyjnych

25 128 169 zł

łączne wydatki na utrzymanie
i remonty sygnalizacji świetlnej

W 2016 r. wybudowaliśmy pięć nowych sygnalizacji świetlnych – na skrzyżowaniu ul. Wawelskiej i Skłodowskiej-Curie, al. Solidarności i ul. Rzeszotarskiej, przy szkole podstawowej na ul. Patriotów, na skrzyżowaniu Traktu Brzeskiego i ul. Fabrycznej oraz u zbiegu ul. Pawińskiego i Korotyńskiego. Dzięki temu w tych miejscach jest bezpieczniej, uporządkowany został też ruch pojazdów.

Kluczową inwestycją była przebudowa sygnalizacji i wyznaczenie nowych przejść dla pieszych przy Dworcu Centralnym, na skrzyżowaniu Al. Jerozolimskich i ul. E. Plater. Budując tam sygnalizację, zadaliśmy o detekcję wszystkich uczestników ruchu i o taką koordynację, by możliwie sprawnie obsługiwane były wszystkie kierunki ruchu.

Duże zmiany w sygnalizacji zostały wprowadzone na Ursynowie. 10 skrzyżowań w ciągu al. KEN zostało zmodernizowanych i dostosowanych do koordynacji. Dzięki temu możliwe jest wprowadzenie „zielonej fali” na tej ulicy, a także na poprzecznych ciągach ul. Ciszewskiego i ul. Gandhi. Poprawiło się też bezpieczeństwo – na najbardziej ruchliwych skrzyżowaniach wydzielone zostały bezpieczne lewoskręty.

Gruntowny remont przeszły światła na skrzyżowaniu ul. Towarowej i Grzybowskiej oraz sygnalizację na ul. Grochowskiej (5 skrzyżowań na odcinku od ronda Wiatraczna do ul. Jubilerskiej). Modernizację sygnalizacji połączoną ze zmianami w organizacji i uspokojeniem ruchu przeprowadziliśmy też na skrzyżowaniu ulic Mickiewicza i Zajęczka.

Dbamy o standard sygnalizacji i o to, aby była dostosowana do potrzeb wszystkich użytkowników. W ramach budżetu partycypacyjnego wyposażyliśmy 13 skrzyżowań w sygnalizację akustyczną dla osób niewidomych.

ZINTEGROWANY SYSTEM ZARZĄDZANIA RUCHEM

Zintegrowany System Zarządzania Ruchem łączy działanie sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach i sterowania ruchem w mieście. Jego początki to 2008 rok. Dziś obejmuje on 72 skrzyżowania m. in. w ciągu Wiśtostrady, Al. Jerozolimskich i ul. Świętokrzyskiej oraz na obszarze Powiśla, a także dziesiątki kamer monitoringu, stacje pomiarowe i tablice zmiennej treści. System, oparty o sieć kamer i czujników, wykrywa natężenie ruchu i dostosowuje do niego fazy sygnalizacji, koordynuje też sąsiednie skrzyżowania, dzięki czemu rzadziej trzeba się zatrzymywać na czerwonym świetle.

Władze Warszawy chcą, aby system dalej się rozwijał. Planowana jest jego rozbudowa tak, aby w przyszłości objął on 700 skrzyżowań w całym mieście. W minionym roku rozpoczęliśmy prace nad kompleksową koncepcją rozbudowy systemu.

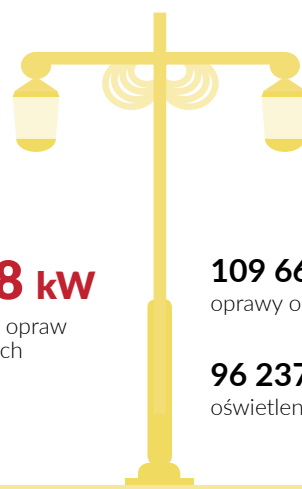
18 442

sygnalizatorów na terenie miasta

OŚWIETLENIE

Zarząd Dróg Miejskich zajmuje się eksploatacją ponad 100 tys. latarni w całym mieście. Prowadzimy wymianę i modernizację słupów oraz opraw oświetleniowych na drogach w naszym zarządzie. Doświetlamy też przejścia dla pieszych.

19 618 kW

całkowita moc opraw oświetleniowych

109 664

oprawy oświetleniowe

96 237 słupów oświetleniowych

W ramach swoich zadań ZDM zajmuje się eksploatacją ponad 109 664 oprawy oświetleniowe i 96 237 słupów – zarówno na ulicach ZDM, jak też gminnych. Na ulicach zamontowanych jest ponad 400 typów opraw oświetleniowych. Ze względu na źródło światła najczęściej jest latarni sodowych – 90 807 opraw. 8102 oprawy świecą białym światłem metalohalogenkowym. Montujemy też oprawy LED i sukcesywnie wymieniamy na nowe przestarzałe oprawy rtęciowe.

W 2016 r. znacznie zwiększyliśmy tempo modernizacji oświetlenia. Łącznie wymieniliśmy blisko 1300 słupów i opraw oświetleniowych, czyli niemal dwukrotnie więcej niż rok temu. Nowe oświetlenie pojawiło się na tak ważnych arteriach, jak al. Wilanowska, ul. Mickiewicza, ul. Marymoncka, ul. Rembieleńska, ul. Grochowska, ul. Wysockiego i ul. Odrowąża. Przy okazji przebudowy i remontu nowe latarnie pojawiły się też na ul. Kinowej. W ramach prac, dodatkowe oświetlenie pojawiło się również wzdłuż chodników i dróg dla rowerów.

Staramy się być oszczędni. Miniony rok był pierwszym, w którym kupowaliśmy energię elektryczną zasilającą oświetlenie ulic w tzw. modelu giełdowym. Dzięki temu udało się osiągnąć wymierne oszczędności w tym zakresie. W 2015 roku płaciliśmy 234 zł/MWh w taryfie dziennej i 188 zł/MWh w taryfie nocnej. W 2016 roku było to 198 zł/MWh niezależnie od taryfy.

REMONTY I WYMIANA OŚWIETLENIA

Al. Wilanowska na odcinku Sobieskiego-Powsińska – wymiana 172 betonowych słupów na aluminiowe i montaż 172 opraw sodowych i LED.

ul. Mickiewicza na odcinku pl. Wilsona-ul. gen. Zajęczka – wymiana 84 słupów na ozdobne typu Pastorał Warszawski model 1923 r. wraz z oprawami. Montaż 46 słupów z oprawami LED dla oświetlenia chodnika.

ul. Alka Dawidowskiego – wymiana 10 słupów betonowych na nowe aluminiowe, wraz z 14 oprawami sodowymi.

ul. Rembielińska – wymiana betonowych słupów na 152 nowe słupy stalowe i montaż 157 opraw sodowych i LED.

ul. Grochowska na odcinku między rondem Wiatraczna a ul. Kokoryczki – demontaż 175 słupów oświetleniowych (w tym 141 żelbetonowych i 34 stalowych) i montaż 175 nowych słupów i 350 opraw LED.

ul. Wysockiego – demontaż starych słupów, w tym betonowych wraz z oprawami i montaż 83 słupów i ponad 100 opraw.

ul. Odrowąża – wymiana starych słupów, także betonowych na nowe. Montaż 23 słupów i ponad 40 opraw.

ul. Kinowa – demontaż starych słupów i opraw oraz montaż 27 słupów aluminiowych wraz z oprawami LED o mocy 107 W.

BEZPIECZNE PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH

Bemowo

1. ul. Człuchowska na wysokości Hali Wola

Wola

2. ul. Grzybowska przy ul. Waliców

3. ul. Grzybowska przy Szkole Podstawowej nr 25

Włochy

4. ul. Popularna przy ul. Czereśniowej

5. ul. Popularna przy ul. Dziupli

6. ul. Popularna przy ul. Miłkołajskiej

7. ul. Popularna przy ul. Składowej

8. ul. Dźwigowa przy ul. Parowcowej

Ochota

9. ul. Włodarzewska przy ul. Zadumanej

10. ul. Banacha przy ul. Pawińskiego

11. ul. Banacha przy ul. Pasteura

12. ul. Banacha przy szpitalu

13. ul. Banacha przy ul. Żwirki i Wigury

14. ul. Pawińskiego przy ul. Korotyńskiego

Bielany

15. ul. Conrada przy ul. Pabla Nerudy

16. ul. Przy Agorze na wysokości nr 15

17. ul. Reymonta przy Przedszkolu nr 308

18. ul. Rudnickiego na wysokości nr 71

19. ul. Rudnickiego na wysokości nr 18B

Żoliborz

20. ul. Krasieńskiego przy ul. Anny German

21. ul. Krasieńskiego przy ul. Przasnyskiej

22. ul. Krasieńskiego na wysokości nr 57

23. ul. Krasieńskiego przy ul. Elbląskiej

Ursynów

24. ul. Płaskowickiej przy pętli autobusowej „Natolin Płn.”

25. ul. Ciszewskiego przy ul. Kiedacza

Mokotów

26. ul. Bartycka przy ul. AK Karpaty

27. ul. Obrzeźna przy ul. Jadźwingów

Targówek

28. ul. Rembielińska przy przystanku „Julianowska”

29. ul. Rembielińska przy ul. Julianowskiej

30. ul. Rembielińska na wysokości nr 28

31. ul. Rembielińska przy ul. Poborzańskiej

32. ul. Rembielińska na wysokości nr 8

33. ul. Handlowa przy Parku Wiecha

34. ul. Handlowa przy ul. Lusińskiej

35. ul. Gorzykowska przy ul. Myszowskiej

36. ul. Gorzykowska przy ul. Świąciańskiej

37. ul. Kołowa przy ul. Gościeradowskiej

38. ul. Kondratowicza przy parku Bródnowskim

39. ul. św. Wincentego przy nr 99

40. ul. Wysockiego przy ul. Palestyńskiej

41. ul. Wysockiego przy ul. Bartniczej

Wesoła

42. ul. Jana Pawła II przy Diamentowej

43. ul. Jana Pawła II przy Fabrycznej

44. ul. Jana Pawła II przy Ciepłarnianej

45. ul. Jana Pawła II przy Jeździeckiej

46. ul. Jana Pawła II przy Sagali

47. ul. Niemcewicza przy ul. Wspólnej

48. ul. Niemcewicza przy przystanku „Grzybowa”

49. ul. Niemcewicza przy przystanku „Groszówka”

50. ul. Niemcewicza przy przystanku „Rejtana”

51. ul. 1 Praskiego Pułku przy przystanku „Staszica”

52. ul. 1 Praskiego Pułku przy przystanku „Słowackiego”

53. ul. Szosowa przy ul. Sosnowej

Praga-Południe

54. ul. Bora-Komorowskiego przy ul. Fieldorfa

55. ul. Łukowska przy ul. Białowieskiej

56. ul. Łukowska przy ul. Omulewskiej

57. ul. Łukowska przy ul. Okuniewskiej

58. ul. Łukowska przy ul. Mładzkiej

Praga-Północ

59. ul. Wybrzeże Helskie przy moście Śląsko-Dąbrowskim

Rembertów

60. al. Chruściela przy Urzędzie Dzielnicy Rembertów

61. al. Chruściela przy ul. Fizyków

Ursus

62. ul. Spisaka przy ul. Żurawieckiej

63. ul. Spisaka przy ul. Słupskiej

64. ul. Spisaka przy ul. Suchy Las

65. ul. Orłów Piastowskich przy ul. Czerwona Droga

66. ul. Orłów Piastowskich przy ul. Warszawskiej

BUDŻET PARTYCYPACYJNY

Rembertów

67. ul. Kadrowa przy rondzie Fieldorfa „Nila”

68. al. Sztandarów przy rondzie Fieldorfa „Nila”

69. ul. Republikańska przy rondzie Fieldorfa „Nila”

70. al. Chruściela przy rondzie Fieldorfa „Nila”

Ursynów

71. ul. Belgradzka przy ul. Lokajskiego

72. ul. Belgradzka przy ul. Lasek Brzozowy

73. ul. Belgradzka przy ul. Żabińskiego

74. ul. Stryjeńskich przy ul. przy Bażantarni

75. ul. Lanciego przy ul. Migdałowej

76. ul. Wąwozowa przy ul. Dembego

Włochy

77. ul. Potrzebna przy ul. Ciszewskiej

78. ul. Potrzebna przy ul. Nastrojowej

Jednym z priorytetowych działań Zarządu Dróg Miejskich jest poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych m.in. przez lepsze ich doświetlenie. Co bardzo ważne, doświetlając przejścia stosujemy oprawy o innej barwie światła niż oświetlenie na danej ulicy. Najczęściej jest to białe światło, które znacząco poprawia widoczność na przejściu i w strefie dojazdu. W 2016 roku doświetliliśmy kilkadziesiąt przejść w całym mieście.

ILUMINACJA

Każdego roku ulice Warszawy rozświetla świąteczna iluminacja. Świąteczne latarnie i dekoracje wolnostojące ozdabiają miasto od grudnia do lutego. Tegoroczna dekoracja różni się od tej znanej z ostatnich lat.

Dekoracje świąteczne warszawskich ulic i placów zachwycają mieszkańców i turystów od wielu lat. W 2016 roku iluminację poza tradycyjnie ozdobianym Traktem Królewskim i Starym Miastem można było podziwiać także w nowych lokalizacjach. To nie jedyne nowości przewidziane w umowie podpisanej przez Warszawę i firmę Multidekor.

Iluminacja została zaprojektowana tak, by w pełni wykorzystać potencjał istniejących elementów. Całość utrzymana jest w spójnej kolorystyce, z wiodącym motywem płatków śniegu i lodowych kryształów. Łączna długość instalacji to ponad 20 km i niemal dwa razy więcej lampek niż w poprzednich sezonach (4,5 mln energooszczędnych diod eko-LED). Główną osią iluminacji świątecznych jest Trakt Królewski – od placu Zamkowego przez Krakowskie Przedmieście, Nowy Świat, plac Trzech Krzyży i Aleje Ujazdowskie aż do Belwederu. Nową iluminacją rozświetlone zostały Al. Jerozolimskie (od Dworca Centralnego do ronda Waszyngtona, wraz z mostem Poniatowskiego), al. Solidarności (od pl. Bankowego do pl. Wileńskiego wraz z mostem Śląsko-Dąbrowskim), plac Bankowy, ul. Marszałkowska (od ul. Królewskiej do pl. Konstytucji, wraz z placem), ul. Świętokrzyska (od ronda ONZ do ul. Marszałkowskiej), ul. Mokotowska i ul. Targowa. Świetlnych dekoracji nie zabrakło również na ul. Francuskiej, pl. Wileńskim i ul. Żąbkowskiej. Całość uzupełniają 13 dekoracji wolnostojących, nawiązujących do miejsc, w których się znajdują. Jak co roku, jednym z kluczowych elementów jest 27-metrowa choinka stojąca na pl. Zamkowym.

Dekoracje składają się z energooszczędnych światełek eko-LED, które zużywają 10-krotnie mniej prądu niż tradycyjne żarówki. Dzienny koszt zużycia prądu dla potrzeb iluminacji to w skali całego miasta około 1 tys. zł.

1222
elementów
dekoracji

20 km
ulic

4,5 mln
energooszczędnych diod eko-LED

Iluminacja świąteczna nie tylko wspaniale wygląda, przynosi też miastu i jego mieszkańcom wymierne korzyści. Zima to okres, w którym ciemność panuje przez niemal 16 godzin na dobę. Dodatkowe oświetlenie pozwala rozjaśnić ulice, poprawiając bezpieczeństwo, komfort i samopoczucie mieszkańców.

Iluminacja odmienia szarą, ponurą przestrzeń zimowego miasta i sprawia, że ludzie mimo złej pogody spędzają czas w przestrzeni publicznej. W grudniowe weekendy tysiące warszawianów i turystów podziwiała zimowy wystrój Warszawy.

PARKOWANIE

ZDM zarządza Strefa Płatnego Parkowania Niestrzeżonego. Prowadzimy prace nad rozwojem i modernizacją strefy, pobieramy też opłaty za parkowanie. W zakresie naszych zadań jest też usuwanie nieprawidłowo zaparkowanych i porzuconych samochodów.

OPŁATY ZA PARKOWANIE W LICZBACH

37 974 032 zł
opłaty gotówką
w parkomatach

11 464 918 zł
opłaty mobilne SMS

14 118 352 zł

opłaty dodatkowe za brak opłaconego parkowania (wystawionych zostało 339 493 Dokumentów Opłaty Dodatkowej)

26 362 798 zł
opłaty za pomocą
karty bankowej

882 916 zł
abonamenty mieszkańców

wzrost o 10%
w porównaniu z 2015 r.

Strefa Płatnego Parkowania Niestrzeżonego to dziś blisko 30 tys. miejsc postojowych. Jej głównym celem jest zniechęcenie części kierowców do parkowania w centrum i zwiększenie rotacji miejsc parkingowych. Dbamy o rozwój strefy, ale też o poprawę komfortu i bezpieczeństwa parkowania. Wykonaliśmy 58 projektów organizacji ruchu, mających wpływ na poprawę warunków parkowania w mieście – wyznaczenie nowych miejsc postojowych czy zmiana sposobu parkowania. Wzrosła też liczba miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami (o 6 proc.). Obecnie w strefie jest ich ponad 700.

Do naszych zadań należy pobór i kontrola opłat w SPPN. W porównaniu z ubiegłym rokiem znacznie zwiększyliśmy efektywność ściągania opłat za parkowanie. Przełożyło się to na ponad 10-proc. wzrost łącznych wpływów z SPPN (w stosunku

do ubiegłego roku). Rosnącą popularnością cieszy się możliwość wnoszenia opłaty przy pomocy karty płatniczej. Dziś to już ponad 35 proc. ogółu płatności dokonywanych w SPPN. Coraz popularniejsza staje się też usługa płatności mobilnych (ponad 15-proc. wzrost wpływów dokonywanych taką metodą w porównaniu z 2015 r.). Pieniądze zebrane od kierowców przeznaczone są m.in. na utrzymanie dróg i remonty. Aby dodatkowo usprawnić kontrolę opłat w SPPN, przeprowadziliśmy pilotaż systemu zdalnej kontroli pojazdów. Będziemy analizować możliwość wsparcia kontrolerów takim systemem.

Pracujemy nad poprawą wizerunku kontrolerów SPPN. Za nami kampania społeczna „Kontroluj się”, której celem było zwrócenie uwagi na trudny charakter pracy kontrolerów i na agresję ze strony kierowców, z którą na co dzień muszą się mierzyć nasi pracownicy.

Dbamy również o prawidłowość parkowania na naszych ulicach. Dążymy do tego, by postój odbywał się tylko w miejscach do tego przeznaczonych. Tam, gdzie parkujące samochody powodują zagrożenie lub niszczą chodniki, parkując w miejscach niezgodnych przepisami, jesteśmy zmuszeni stosować słupki wygradzające. W 2016 roku ustawiliśmy kilka tysięcy słupków, które uniemożliwiają parkowanie niezgodne z prawem. Wspieramy straż miejską w obowiązkach dotyczących odholowywania źle zaparkowanych i porzuconych pojazdów. Realizujemy wydane przez strażników dyspozycje usunięcia pojazdów. W ciągu roku było ich 23 216, z czego 1305 dotyczyło wraków porzuconych przez właścicieli. Łączne wpływy z tego tytułu w 2016 r. to 9,1 mln zł.

Jednocześnie staramy się usprawnić korzystanie z SPPN. Rozpoczęliśmy testy Systemu Informacji Parkingowej. Prowadziła je firma Comarch Polska S.A. System ma kontrolować poziom zapełnienia miejsc postojowych i w prosty sposób przekazywać taką informację kierowcom. Sprawdzamy dwa różne rozwiązania. Pierwsze (na pl. Konstytucji) wykorzystuje bezprzewodowe czujniki montowane bezpośrednio w nawierzchni miejsc parkingowych. Z kolei

na parkingu przed Dworcem Centralnym (od strony ul. E. Plater) zajętość miejsc monitorowały kamery wideo zainstalowane na latarni. W ramach testów uruchomiona została strona internetowa i aplikacja mobilna. Na podstawie wyników testów rozważane będzie rozszerzenie systemu na całą strefę.

W zarządzie ZDM znajdują się również dwa garaże podziemne. W 2016 r. rozpoczął się remont jednego z nich, pod ul. Waryńskiego. Drugi etap prac jest planowany w 2017 r. W ubiegłym roku wpływy z parkingów podziemnych wyniosły 1 139 220 zł.

Budżet partycypacyjny

Mieszkańcy Warszawy wybrali w głosowaniu 4 projekty, zakładające budowę nowych miejsc parkingowych. To parking przy stacji kolejowej Warszawa Choszczówka (18 miejsc, w tym 2 dla osób z niepełnosprawnościami), parking i chodnik na Bartyckiej (29 miejsc, w tym 2 dla osób z niepełnosprawnościami), na ul. Białobrzeskiej (36 miejsc, w tym 2 dla osób z niepełnosprawnościami) i ul. Wyszogrodzkiej (96 miejsc, w tym 4 dla osób z niepełnosprawnościami).

91 509 170 zł
łączne wpływy z SPPN

wzrost o
10,2%
w porównaniu
z 2015 r.

PAS DROGOWY

W pasie drogowym znajdują się także elementy niezwiązane bezpośrednio z funkcją drogi. To m.in. kioski, ogródki gastronomiczne czy stoiska handlowe. Dbamy o to, by ich lokalizacja nie utrudniała korzystania z drogi i odbywała się zgodnie z przepisami. Kontrolujemy też nielegalne zajęcia pasa drogowego.

WPŁYWY Z ZAJĘCIA PASA DROGOWEGO

3 672 831 zł

Kioski i obiekty handlowe

1 066 188 zł

Targowiska

2 319 722 zł

Ogródki sezonowe

20 775 241 zł

Infrastruktura drogowa

3 944 144 zł

Reklamy indywidualne

6 251 272 zł

Parkingi komercyjne

48 811 527 zł

łącznie wpływy z zajęcia pasa drogowego

W 2016 roku wydaliśmy szereg decyzji zezwalających na ustawienie w pasie drogowym obiektów komercyjnych. Było to 780 decyzji na kioski, 462 na ogródki, 1036 dotyczących stoisk handlowych, targowisk – 27 i 459 związanych z nośnikami reklamowymi. Wszystkie obiekty niezwiązane z funkcją drogi muszą uzyskać nasze zezwolenie. Procedury wydawania decyzji są jasno określone i – co warto podkreślić – dla wszystkich takie same. Nadrzędną kwestią, jaką sprawdzamy podczas oceny złożonego wniosku, jest zgodność z przepisami. Oceniamy też, czy dany obiekt nie utrudni korzystania z drogi i nie wpłynie na jej uszkodzenie. Opieramy się również na opinii Wydziału Estetyki Przestrzeni Publicznej, który ocenia wygląd obiektu, zasięgamy opinii urzędu dzielnicy i Zarządu Oczyszczania Miasta (gdy obiekt kolduje z zielenią), a w przypadku obszarów zabytkowych – konserwatora zabytków. Dodatkowo, dla obiektów na obszarze Traktu Królew-

skiego w wielu przypadkach niezbędna jest opinia Pełnomocnika Prezydenta m. st. Warszawy ds. Traktu Królewskiego.

Nasi pracownicy stale kontrolują pas drogowy pod kątem wykorzystania go do działalności niezwiązanej z funkcją drogi. W 2016 r. przeprowadziliśmy 8322 kontrole. Skontrolowaliśmy 5221 reklam, 1452 z nich zostały usunięte (w tym 112 reklam na przyczepach samochodowych i 75 na samochodach). Dodatkowo, dzięki naszym działaniom udało się spowodować usunięcie 666 innych obiektów w pasie drogowym.

W stosunku do podmiotów zajmujących pas drogowy bez naszej zgody, wszczęto 603 postępowania administracyjne oraz wydano 745 decyzji nakładających kary administracyjne. Łączna wysokość naliczonych kar to 2 606 477 zł.

MIEJSKI SYSTEM INFORMACJI

Miejski System Informacji to zestaw oznaczeń widocznych na każdej ulicy i budynku w mieście.

W ramach MSI funkcjonują także tablice informujące o patronach ulic czy historii okolicy.

To też płatne drogowaskazy reklamowe.

91 000

elementów MSI

44 330

tablic ulicowych

1210

tablic historycznych

Do zadań ZDM należy aktualizacja, modernizacja i utrzymanie elementów Miejskiego Systemu Informacyjnego. W 2016 roku przeprowadziliśmy prace związane z naprawą, konserwacją, wymianą oraz aktualizacją ponad 5 tys. elementów MSI. Jednym z najnowszych elementów systemu są tzw. dwustronne punkty informacyjne pokazujące historyczne zdjęcia okolicy. Znajdują się na nich nie tylko plany, ale też opisy obiektów z odniesieniem do historii danego miejsca. Tablice zawierają krótkie informacje historyczne dotyczące rejonu, w którym znajduje się punkt informacyjny. Wzbogacone są też fotografiami przedstawiającymi dany obszar w perspektywie historycznej. Obecnie w systemie MSI znajduje się 1210 takich tablic.

W 2017 roku system MSI obejmie wszystkie przejścia podziemne administrowane przez ZDM. Tablice w tunelach będą wskazywać drogę na przystanki komunikacji miejskiej, stacje metra, SKM i WKD, wraz z informacją o kierunku jazdy. Środki komunikacji będą oznaczone piktogramami – takimi samymi, jak te znane m. in. z wiat przystankowych. Strzałki wskażą również, na jaką ulicę prowadzą poszczególne wyjścia z podziemi i pokierują do ważnych obiektów (np. do Pałacu Kultury czy na miejską plażę). Na kasetonach znajdziemy też informację o tym, gdzie szukać toalety, bankomatu, windy lub pochylni dla niepełnosprawnych.

Elementy MSI to m.in.:

1. tablica adresowa
2. tablica ulicowa naścienna
3. słupek złożony z tablicami ulicowymi
4. tabliczka SPPN
5. piktogramy
6. słupek złożony z informacją kierującą dla pieszych
7. tablice rozprawdzające do dzielnic, dworców, obszarów i obiektów
8. dwustronny punkt informacyjny
9. naścienne moduły informacyjne
10. Punkty Informacji Płatnej

420 574 zł

wpływy z Punktów Informacji Płatnej

POGOTOWIE DROGOWE

Przez całą dobę patrolujemy nasze ulice i pilnujemy stanu infrastruktury. Pogotowie Drogowe interweniuje w przypadku nagłych uszkodzeń i awarii.

36 347

łącna liczba
otrzymanych zgłoszeń

7 565

kilogramów masy bitumicznej
zużyto do zabezpieczenia awarii

1 107

liczba zabezpieczonych
awarii na drogach

20 466 zgłoszeń
od mieszkańców
(w tym z 19115)

3 573 zgłoszenia
z Centrum Zarządzania
Kryzysowego

1 734 zgłoszenia
ze straży miejskiej

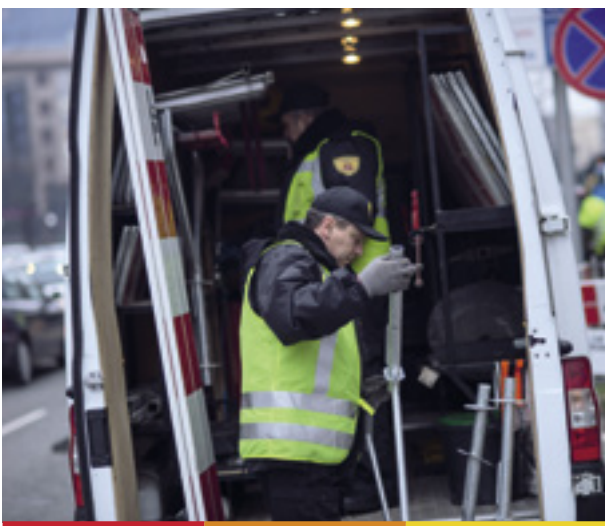
W 2016 roku pracownicy Pogotowia Drogowego zabezpieczyli 1107 awarii – nie tylko na drogach w zarządzie ZDM, ale też na pozostałych ulicach. Do zabezpieczenia tych awarii zużyto 7565 kg masy bitumicznej układanej na zimno. To szybka metoda usuwania uszkodzeń do czasu ich docelowej naprawy.

Wykruszenia, które bezpośrednio zagrażają bezpieczeństwu dla ruchu kołowego, są zabezpieczane bez względu na to, w czym zarządzie znajduje się droga. W kolejnym etapie przesyłamy informację do właściwego zarządu drogi, który w okresie wiosennym zdejmie masę na zimno, czyści wykruszenie i docelowo uzupełnia ubytek asfaltem lanym. Jeśli droga znajduje się w naszym zarządzie, docelową naprawę asfaltem lanym zlecamy naszemu wykonawcy. Od 2000 roku Zarząd Dróg Miejskich stosuje mieszankę SMA, jest to ostatnia warstwa nawierzchni jezdni – warstwa ścieralna. Nowoczesna mieszanka jest bardziej odporna na zmienne warunki atmosferyczne, dzięki czemu w miejscach

gdzie jest już zastosowana, dochodzi do mniejszej liczby wykruszeń, zwłaszcza w okresie przedwiośnia.

W 2016 roku wpłynęło do nas łącznie 36 347 zgłoszeń, dotyczących różnych awarii. Najwięcej dotyczyło oświetlenia ulicznego (12 826), sygnalizacji świetlnej (6400), uszkodzeń nawierzchni (4353) i znaków drogowych (3238). Otrzymaliśmy też wiele zgłoszeń dotyczących uszkodzenia chodnika (1344), awaryjnego zajęcia pasa drogowego (585) i reklamy w pasie drogowym (1013).

Najwięcej zgłoszeń otrzymaliśmy od mieszkańców – łącznie za pośrednictwem Pogotowia Drogowego oraz Miejskiego Centrum Kontakt 19115 wpłynęło do nas 20 466 zgłoszeń. Wiele zgłoszeń otrzymaliśmy z Centrum Zarządzania Kryzysowego (3573) i od jednostek miejskich: straży miejskiej (1734), Zarządu Oczyszczania Miasta (763), MPWiK (329) czy Zarządu Transportu Miejskiego (249).

NAJWIĘCEJ ZGŁOSZEŃ DOTYCZYŁO:

12 826
oświetlenia
ulicznego

6400
sygnalizacji
świetlnej

4353
uszkodzonej
nawierzchni

3238
znaków
drogowych

KONTROLA RUCHU DROGOWEGO

Przeładowane, zbyt ciężkie pojazdy ciężarowe niszczą drogi. W grudniu Zarząd Dróg Miejskich przejął obowiązek kontrolowania przeładowanych pojazdów poruszających się po ulicach Warszawy.

BILANS PIERWSZYCH 7 DNI KONTROLI

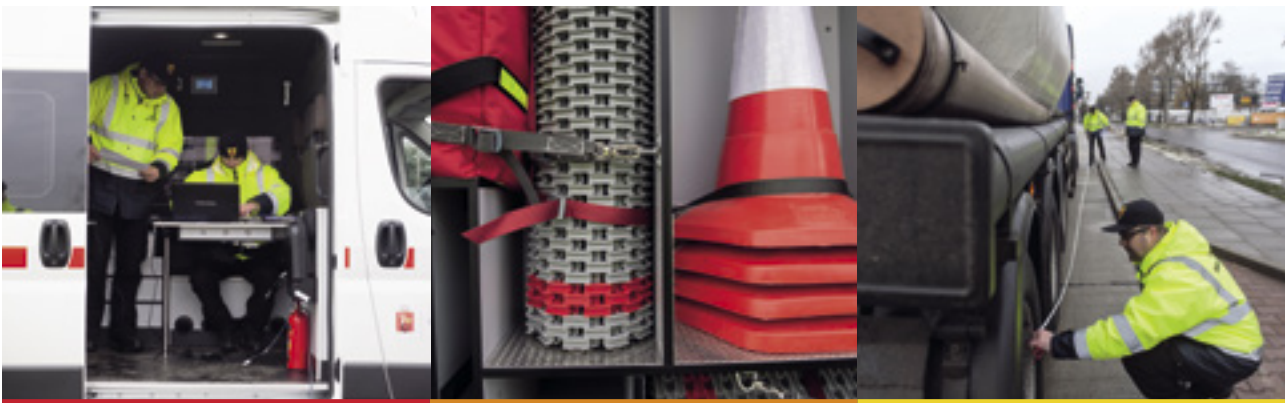
Ruch ciężarówek w mieście jest nieunikniony. Szczególnie w tak dużym, jak Warszawa. Przestrzeganie norm dotyczących pojazdów ciężarowych to jeden z kluczowych elementów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Przeładowane ciężarówki niszczą nasze drogi – jeden taki pojazd może uszkodzić nawierzchnię bardziej, niż wszystkie pojazdy osobowe jadące tą ulicą w ciągu tygodnia. Ograniczając to zjawisko oszczędzamy na remontach, a zebrane w ten sposób środki możemy przeznaczyć na inwestycje. Poprzez kontrole chcemy zwiększyć świadomość przewoźników i zbudować konieczność przestrzegania norm prawnych.

Kontrole, które przeprowadzamy dotyczą dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu oraz dopuszczalnego nacisku na jedną oś. Pracownicy ZDM mogą zatrzymać pojazd, wylegitymować kierowcę, sprawdzić dokumenty pojazdu oraz ładunku, a także ważyć pojazd przy użyciu specjalistycznego sprzętu. W naszych kompetencjach jest też prowadzenie postępowania administracyjnego, zmierzającego do nałożenia kary na przewoźnika i – co ważne – uniemożliwienia kontynuacji przewozu pojazdem przekraczającym normy. Każda kontrola przeprowadzana przez ZDM odbywa się w obecności funkcjonariusza policji lub

inspektora Inspekcji Transportu Drogowego. Ma on uprawnienia do ukarania kierowcy mandatem za ewentualne wykroczenia.

Na potrzeby kontroli zakupiliśmy dwa specjalistyczne pojazdy, które służą do prowadzenia kontroli przez specjalnie przeszkolone zespoły. Posiadamy też dwa zestawy przenośnych wag samochodowych typu WL 103, marki HAENNI. Kontrola ciężarówek odbywa się na specjalnie przeznaczonych do tego stanowiskach na ulicach: Łopuszańskiej, Przyczółkowej, Wóycickiego, Połczyńskiej i w al. Krakowskiej. W przypadku uzasadnionych podejrzeń naruszenia prawa, policja może jednak zatrzymać kierowcę w dowolnym miejscu Warszawy i nakazać mu przejazd na stanowisko kontrolne.

W minionym roku przeprowadziliśmy też test systemu automatycznej kontroli zezwoleń na wjazd na Trakt Królewski. To pierwsze takie rozwiązanie w Europie Środkowo-Wschodniej. Testy odbyły się w ramach inicjatywy Klastra ITS (Inteligentnych Systemów Transportowych), przy udziale Politechniki Warszawskiej i Kapsch Telematic Services. Objęły odcinek Nowego Świata od ul. Smolnej do ul. Świętokrzyskiej.

BADANIA I ANALIZY

Aby dobrze zaplanować zmiany w sieci drogowej, niezbędne są badania i pomiary ruchu.

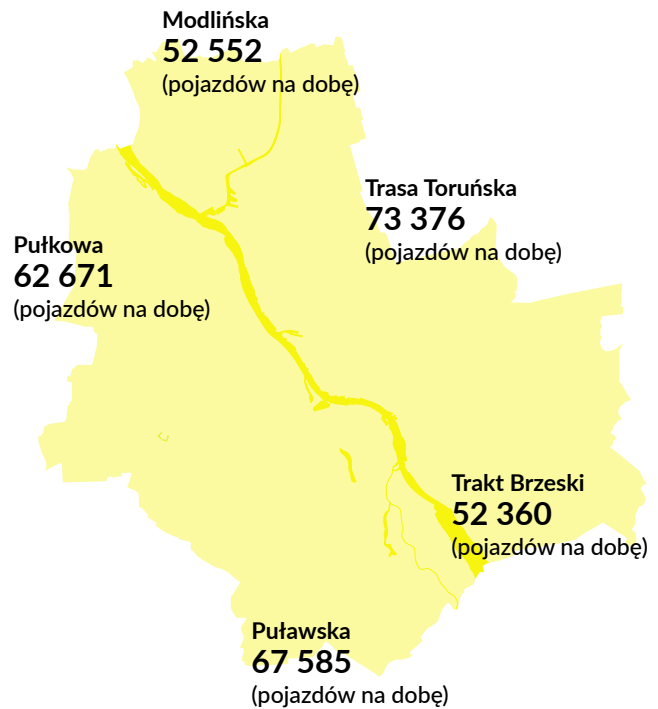
S tale analizujemy warunki ruchu na drogach. Natężenie ruchu jest na bieżąco mierzone za pomocą systemu Automatycznych Pomiarów Ruchu złożonego ze 110 punktów. Punkty stałego pomiaru ruchu działają w stolicy od lat 90. Każdego roku pojawiają się nowe. Pomiar możliwy jest dzięki pętłom indukcyjnym znajdującym się pod warstwą ścieralną drogi. W ten sposób dane trafiają do specjalnego systemu, gdzie są zbierane i analizowane. Ruch mierzymy na trasach wylotowych na granicy miasta, w ekranie ulic na linii wschód-zachód, czy też w tzw. kordonie wewnętrznym, kordonie śródmieścia i Ursynowa.

Badamy także ruch na stołecznych mostach (ekran mostowy). Efektem tych prac są okresowe raporty i bazy danych. Wszystkie dane są udostępniane na naszej stronie internetowej i wykorzystywane przy planowaniu rozwoju dróg. Dzięki takim badaniom wiemy m.in., że każdego dnia granice Warszawy przekracza około 1 mln pojazdów.

Badania prowadzimy nie tylko w skali miasta, ale również na poszczególnych skrzyżowaniach. Prowadzone przez nas analizy polegają na pomiarach prędkości, analizie rozkładu ruchu na skrzyżowaniu, natężenia ruchu pieszego, a także uwarunkowaniach wpływających na bezpieczeństwo na skrzyżowaniu. Pozwala to ocenić, jakie działania należy podjąć, by poprawić bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu.

Przeźren uliczną analizujemy nie tylko pod kątem drogowym. Chcemy, aby przestrzeń miejska była jak najlepiej dostosowana do potrzeb wszystkich uczestników ruchu. Dlatego wykonaliśmy analizę porównawczą funkcji dwóch kluczowych ulic w mieście

NAJBARDZIEJ OBCIĄŻONE TRASY WYLOTOWE

– Świętokrzyskiej i Al. Jerozolimskich, oceniającą sposób korzystania z przestrzeni, rodzaj usług i wiele innych zagadnień wpływających na życie ulicy. Dzięki takiej wiedzy możemy lepiej projektować inwestycje drogowe, zwłaszcza w centrum.

619 910

liczba pojazdów na warszawskich
mostach w ciągu doby

Grota-Roweckiego	180 057
Łazienkowski	117 752
Siekierkowski	108 514
Curie-Skłodowskiej	62 670
Gdański	50 631
Poniatowskiego	50 602
Świętokrzyski	25 757
Śląsko-Dąbrowski	24 109

JESTEŚMY W KONTAKCIE Z MIESZKAŃCAMI

Nasze działania mają służyć mieszkańcom Warszawy. Dlatego prowadzimy konsultacje społeczne i realizujemy projekty zgłaszane w ramach budżetu partycypacyjnego. Stawiamy na dobry kontakt z obywatelem – nie tylko osobiście, ale też przez media społecznościowe oraz Miejskie Centrum Kontakt 19115.

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Zapraszamy na bezpośrednie spotkania z warszawiakami podczas konsultacji społecznych. W minionym roku spotykaliśmy się z mieszkańcami m.in. podczas konsultacji dotyczących budowy nowych dróg dla rowerów, planowanych nasadzeń zieleni wzdłuż ul. Świętokrzyskiej i na pl. Powstańców Warszawy czy zmian na drogach w Wesołej i na Bielanach. Organizowane przez nas spotkania konsultacyjne cieszą się coraz większą popularnością.

Standardy Rowerowe 18 lutego-10 marca

Budowy czterech nowych dróg dla rowerów: w Al. Jerozolimskich, ul. Kasprzaka, Wolskiej i Połczyńskiej, ul. Powsińskiej i Wiertniczej oraz ul. Jagiellońskiej.

5-27 kwietnia, 67 uczestników na spotkaniach, łącznie **324 uwagi**

Projekty dróg dla rowerów na Targówku, Pradze-Południe, Ursynowie, Woli i Bielanach
25 maja-17 czerwca, 40 uczestników spotkań, łącznie **551 uwag**

Projekty z Budżetu Partycypacyjnego 2016 dotyczących zmian wzdłuż ul. Świętokrzyskiej i na pl. Powstańców Warszawy
3-30 czerwca, łącznie **110 uwag**

Zmiany na dwóch ulicach w Wesołej, związane z wybudowaniem infrastruktury rowerowej na ul. Niemcewicza i na ul. Wspólnej, na odcinku od 1 Praskiego Pułku do ul. Szosowej
25 października – 20 listopada, 40 uczestników, **52 uwagi**

Zmiany w ciągu ulic Rudnickiego – Perzyńskiego – Podczaszyńskiego
ponad 40 uczestników spotkania podczas którego zaprezentowano projekt łącznie **57 uwag**

BUDŻET PARTYCYPACYJNY

W 2016 roku Zarząd Dróg Miejskich realizował 57 projektów wybranych przez mieszkańców w głosowaniu w ramach budżetu partycypacyjnego 2016. Łączna kwota na ten cel wyniosła 10 763 459 zł.

Weryfikowaliśmy także projekty w ramach Budżetu Partycypacyjnego 2017. 34 projekty zostały dopuszczone do głosowania bez żadnych uwag, w pozostałych przypadkach wspólnie z autorami ustaliliśmy zakres niezbędnych zmian. Często również proponowane rozwiązania były zbyt kosztowne lub z innych przyczyn niemożliwe do wykonania – wówczas staraliśmy się zaproponować tańsze lub bardziej realne rozwiązanie zastępcze.

Wśród projektów dopuszczonych do głosowania sporą część stanowiły nowe trasy rowerowe, budowy i remonty chodników czy doświetlanie przejść dla pieszych. Są też pomysły dotyczące modernizacji latarni, budowy parkingów czy budowy azyli dla pieszych i progów zwalniających.

12,1 mln zł

łączna wartość projektów,
które będą realizowane przez ZDM

W ramach głosowania mieszkańcy zdecydowali o realizacji 770 projektów. Aż 80 z nich będzie realizowane przez ZDM. Są to w dużej mierze projekty dotyczące infrastruktury rowerowej (nowe drogi rowerowe, stojaki, stacje napraw itd.). Warszawiacy wysoko ocenili też projekty poprawiające bezpieczeństwo pieszych: doświetlenie przejść (kilkanaście lokalizacji), budowę i remont chodników czy montaż azyli i progów zwalniających. Inaczej niż w ubiegłym roku, do realizacji nie trafił żaden projekt zakładający budowę sygnalizacji świetlnej czy zatok parkingowych.

ZAWSZE W KONTAKCIE

Naszym celem jest jak najlepsze informowanie mieszkańców. Chcemy, by o naszych działaniach dowiedziało się jak najwięcej osób. Na bieżąco aktualizujemy stronę internetową ZDM dbając o to, aby prezentowane na niej treści były przystępne i atrakcyjne.

ZGŁOSZENIA Z MIEJSKIEGO CENTRUM KONTAKTU 19115 W LATACH:

2013 r. (od 4 listopada) 1219	2014 r. 7494
2015 r. 10 474 (wzrost o 39,77 %)	2016 r. 15 242 (wzrost o 45,52 %)

Naszym celem jest jak najlepsze informowanie mieszkańców. Chcemy, by o naszych działaniach dowiedziało się jak najwięcej osób. Na bieżąco aktualizujemy stronę internetową ZDM dbając o to, aby prezentowane na niej treści były przystępne i atrakcyjne. Dzięki wprowadzeniu dedykowanych konkretnym sprawom adresów mailowych, kontakt z nami jest jeszcze prostszy. Nie sposób przecenić też siły mediów społecznościowych. Profile ZDM na Facebooku i Twitterze cieszą się rosnącą popularnością. Staramy się, aby zadane tam pytania i wyrażone opinie nie pozostały bez odpowiedzi.

Jesteśmy urzędem otwartym dla mieszkańców. Dyrektorzy Zarządu Dróg Miejskich spotykają się z zainteresowanymi osobami na specjalnie wyznaczonych dyżurach. W 2016 odbyły się 334 takie spotkania, w których wzięły udział 472 osoby. Do ZDM wpłynęły łącznie 114 583 pisma.

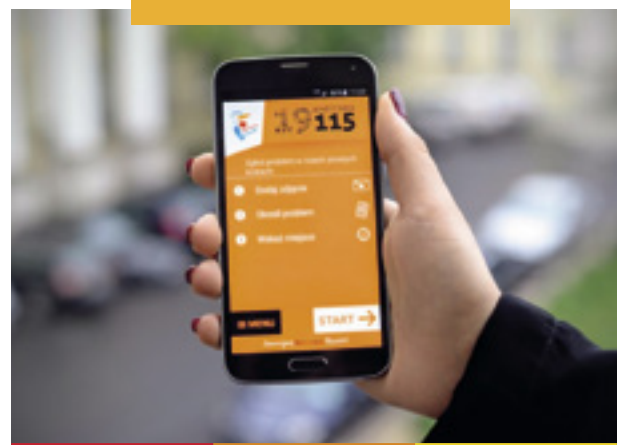
Aby usprawnić obsługę wprowadziliśmy – w porozumieniu z Zarządem Transportu Miejskiego – możliwość załatwienia spraw związanych z abonamentem mieszkańca w Punktach Obsługi Pasażera ZTM. Wszystko dzięki dogodnym godzinom pracy i lokalizacji POP-ów. Uruchomiliśmy też usługę powiadomień za pośrednictwem wiadomości SMS. Każdemu mieszkańcowi, który składa u nas wniosek o wydanie abonamentu parkingowego lub identyfikatora i poda numer telefonu komórkowego, wysyłamy sms-a informującego o zbliżającym się terminie ważności abonamentu lub o możliwości odebrania identyfikatora.

Zmieniamy i usprawniamy też działanie kancelarii ZDM, w której kompetentni pracownicy każdego dnia pomagają mieszkańcom.

Miejskie Centrum Kontakt 19115

Jedną z form kontaktu z mieszkańcami jest Miejskie Centrum Kontakt 19115. Zgłoszeń można dokonać telefonicznie, przez internet lub przez aplikację mobilną. Centrum działa od 4 listopada 2013 roku. W tym czasie ZDM obsłużył ok. 35 tys. zgłoszeń, z czego ponad 15 tys. tylko w 2016 roku. ZDM od samego początku uczestniczy w tym projekcie, będąc trzecią jednostką miejską (po ZTM i Straży Miejskiej) pod względem liczby zrealizowanych zgłoszeń. Codziennie w ten sposób otrzymujemy średnio 40 zgłoszeń.

Zgłoszenia mieszkańców są dla nas jednym ze źródeł informacji o awariach i usterkach w infrastrukturze drogowej, a Pogotowie Drogowe może szybciej reagować, ograniczając zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Każdego dnia, przez całą dobę, nasi pracownicy wysyłają w miejsce interwencji konserwatorów, by naprawili usterkę. Najwięcej zgłoszeń dotyczy oświetlenia, sygnalizacji świetlnej oraz stanu nawierzchni chodników, dróg rowerowych i jezdni. Otrzymujemy również wnioski o wytyczenie nowych chodników, przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej, montaż stojaków rowerowych, postawienie słupków ograniczających parkowanie czy remonty dróg. Średni czas odpowiedzi na zgłoszenie wynosi 5 dni, jednak na wiele z nich reagujemy natychmiast.

15 242
zgłoszenia wpłynęły od mieszkańców
za pośrednictwem Miejskiego
Centrum Kontaktu 19115

114 583
pism wpłynęło do ZDM

334 spotkania dyrektorów
ZDM z mieszkańcami

472 osoby uczestniczące
w spotkaniach

KAMPAKIE SPOŁECZNE

Zarząd Dróg Miejskich zrealizował cztery kampanie promocyjne, edukacyjne i społeczne, promując bezpieczeństwo, życzliwość i szacunek na drodze, aktywną mobilność i ruch rowerowy.

EUROPEJSKA RYWALIZACJA ROWEROWA

European Cycling Challenge – ECC to prawdopodobnie największe rowerowe wydarzenie w Europie. Drużyny rowerzystów z ponad 30 europejskich miast rywalizują między sobą w liczbie przejechanych kilometrów. Europejska Rywalizacja Rowerowa odbywa się co roku pomiędzy 1 a 31 maja. Udział Warszawy koordynował ZDM. Stolica w ECC wystartowała po raz trzeci.

Podstawowym celem rywalizacji jest zmiana nawyków transportowych mieszkańców oraz promocja zrównoważonej mobilności, dlatego w zabawie liczą się tylko te przejazdy, w których rower zastąpił silnikowe środki transportu. W ramach ECC można dodatkowo zgłaszać własne grupy i w ten sposób zachęcać znajomych i współpracowników do rywalizacji i przesiadki na rower.

Aby zachęcić mieszkańców Warszawy do udziału w ECC zaprojektowany został spot pokazywany w komunikacji miejskiej, odbyły się też akcje promocyjne m.in. na warszawskich uczelniach czy rozdawane były śniadania rowerowe.

W 2016 roku Warszawa zajęła III miejsce w Europie. 2 497 zarejestrowanych uczestników przejechało razem 307 144 km.

ROWEROWY MAJ

W 2016 r. w Warszawie odbyła się pilotażowa edycja kampanii Rowerowy Maj, mająca na celu promowanie aktywności fizycznej, zrównoważonej mobilności i roweru jako środka transportu wśród najmłodszych.

W Rowerowym Maju wzięło udział 55 szkół, 1370 klas i ponad 33 tysiące uczniów z całej Warszawy. W kwietniu uczniowie uczestniczyli w warsztatach przygotowujących do bezpiecznego udziału w akcji. W maju, przez cały miesiąc otrzymywali naklejki za dojazdy do szkoły w sposób aktywny: na rowerze, rolkach czy hulajnodze.

O wygranej decydowała frekwencja rowerowa, czyli odsetek aktywnych podróży uczniów (również nauczycieli i pracowników szkoły), względem wszystkich możliwych podróży do szkoły. Frekwencja rowerowa w skali całej Warszawy wyniosła 47%, co oznacza, że blisko połowa wszystkich podróży do szkoły odbyła się w sposób aktywny. 24 959 uczniów minimum raz przyjechało do szkoły na rowerze, hulajnodze czy rolkach, co stanowi ponad 74% wszystkich uczniów ze szkół, które wzięły udział w kampanii. 2 713 uczniów (8% wszystkich) jeździło na rowerze i hulajnodze codziennie. Najlepszą szkołą w Warszawie okazała się Szkoła Podstawowa nr 66 im. ks. Juliana Chrościckiego, gdzie było 94,5% aktywnych uczniów. Kluczowa w klasyfikacji frekwencja wyniosła 74%.

Dla najaktywniejszych klas przewidzieliśmy nagrody w postaci niecodziennych wycieczek i spotkań, które zorganizowali nasi partnerzy: Fundacja Legii, Lang Team, Centrum Nauki Kopernik, Gazeta Wyborcza, Multikino i Ambasada Królestwa Niderlandów.

Wielkim sukcesem Rowerowego Maja jest nie tylko frekwencja. Uczniowie polubili aktywność w drodze do szkoły i pomimo zakończenia kampanii nadal dojeżdżali do szkoły na rowerach. Parkingi rowerowe przed szkołami wciąż są pełne. Wiele szkół zgłaszało, że dzięki naszej kampanii uczniowie są bardziej uśmiechnięci, mniej spóźniają się na lekcje. Nawyki w postaci porannych aktywności w drodze na lekcje się utrwaliły – w kilku szkołach odbył się spontanicznie Rowerowy Czerwiec.

Pomysłodawcą kampanii Rowerowy Maj jest Miasto Gdańsk, gdzie uczniowie dojeżdżali do szkoły na kólkach po raz trzeci. Frekwencja rowerowa w Gdańsku w tym roku wyniosła 55%. W Warszawie w przyszłym roku chcemy powtórzyć akcję i poprawić nasz wynik.

ŻYCZLIWOŚĆ NA DRODZE

W kwietniu 2016 r. na platformie crowdsourcingowej Otwarta Warszawa uruchomiliśmy kampanię „Życzliwość na drodze”. Akcja miała na celu propagowanie dobrych manier oraz zwiększenie świadomości społecznej w zakresie bezpieczeństwa na drodze. Warszawiacy zgłaszali swoje propozycje rozwiązań sporów drogowych na platformie zyczliwoscnadrode.pl lub przez wypełnienie papierowej ankiety. W sumie warszawiacy zgłosili ponad 250 pomysłów na poprawę bezpieczeństwa na drogach.

Efektom projektu „Życzliwość na drodze” jest „Warszawski poradnik dobrych manier na drodze”.

W ramach akcji „Życzliwość na drodze” m. st. Warszawa i Otwarta Warszawa zaprosili do współpracy Dom Innowacji Społecznych „Marzyciele i Rzemieślnicy”. Wspólnie powstał Inkubator Pomysłów – nowa formuła warsztatowa, w której warszawiacy mogą zaangażować się w opracowywanie rozwiązań dla miasta.

Działanie Inkubatora były kontynuacją prac nad pomysłami zgłaszanymi przez mieszkańców. Zaprosiliśmy chętnych mieszkańców do dalszej pracy nad pomysłami. Inkubator stanowił świetną okazję dla mieszkańców do zdobycia cennych doświadczeń i kompetencji w obszarze projektowania metodą design thinking, a także dawał satysfakcję z realnego wpływu na realizowane przez miasto projekty. Najciekawsze projekty wypracowane przez mieszkańców w czasie Inkubatora zostaną zrealizowane.

WARSZAWSKI PORADNIK DOBRYCH MANIER NA DRODZE

UŚMIECHAJ SIĘ, BĄDŹ WYROZUMIAJ
DLA INNYCH UCZESTNIKÓW RUCHU.

KONTROLUJ SIĘ

Kontrolerzy Strefy Płatnego Parkowania Niestrzeżonego każdego dnia spotykają się z agresją ze strony kierowców. Tylko za to, że wykonują swoją pracę. Celem kampanii „Kontroluj się” było zwrócenie uwagi na to, jak trudna jest praca kontrolerów SPPN.

Osią kampanii był film oparty na prawdziwych relacjach kontrolerów. Choć pracowników ZDM zastąpili aktorzy, te sytuacje wydarzyły się naprawdę. Film wzbudził duże zainteresowanie i spotkał się z pozytywnym odbiorem. Informacje o kampanii pojawiły się w największych stacjach telewizyjnych i radiowych, gazetach i portalach internetowych łącznie aż 200 razy.

Film przedstawiający sytuację kontrolerów w serwisie YouTube został wyświetlony ponad 72 tys. razy. Aż 318 tys. razy obejrzano go na naszym profilu na Facebooku. Wzbudził on gorącą dyskusję – wśród kilkuset komentarzy trafiały się nie tylko głosy poparcia, ale również komentarze wulgarne, pełne obelg i nienawiści. Pokazuje to, że szacunek do drugiego człowieka dla wielu osób jest obcy – zarówno w internecie, jak i w bezpośrednim kontakcie z kontrolerem.

Dziś kontrole w Strefie Płatnego Parkowania Niestrzeżonego prowadzi 47 kontrolerów, w tym 13 kobiet. Pomimo, że wykonują zawód „podwyższonego ryzyka”, nie przysługuje im żadna dodatkowa ochrona prawna. Jednym z elementów kampanii był apel o przyznanie kontrolerom statusu funkcjonariusza publicznego. Wówczas agresja wobec nich mogłaby być surowiej i skuteczniej karana. Zwróciliśmy się w tej sprawie do Ministerstwa Infrastruktury.

Strefa Płatnego Parkowania Niestrzeżonego obejmuje dziś ok. 30 tys. miejsc parkingowych w centrum miasta. Celem strefy jest zwiększenie rotacji miejsc parkingowych, tak aby łatwiej było zaparkować osobom, które muszą skorzystać z parkingu w centrum. Stawki opłat wynoszą (zgodnie z limitem ustalonym ustawowo) od 3 do 4,2 zł za godzinę. W przypadku braku opłaty nakładana jest kara w wysokości 50 zł.

RESOLVE

Zarząd Dróg Miejskich przy współpracy Zarządu Transportu Miejskiego rozpoczął realizację projektu RESOLVE w ramach programu Interreg Europe, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Realizacja projektu jest przewidziana w latach 2016-2021. Jego głównym celem są działania w zakresie zrównoważonej mobilności związanej z handlem detalicznym, co wpisuje się w przygotowywaną obecnie Warszawską Politykę Mobilności. To pierwszy tego typu projekt, realizowany przez ZDM.

Szacuje się, że w miastach europejskich 64% podróży związanych z zakupami odbywa się samochodem, a prawie 100% towarów jest przewożonych samochodami dostawczymi i ciężarowymi. Warszawa, podobnie jak inne miasta i regiony europejskie, staje przed trudnym wyborem pomiędzy koniecznością zmniejszenia emisji zanieczyszczeń i hałasu a potrzebą ożywienia sektora handlowego. Ruch drogowy związany z handlem detalicznym stanowi sporą uciążliwość dla mieszkańców: przyczynia się nie tylko do problemów z parkowaniem i hałasem, ale też zanieczyszczeniem powietrza dwutlenkiem węgla. Dlatego Warszawa wspólnie z innymi miastami chce opracować nowe podejście do mobilności osób i towarów. O problemach na styku mobilności i handlu chcemy rozmawiać z osobami najbardziej zainteresowanymi – klientami, dostawcami i sklepami.

Europejski projekt „RESOLVE – Zrównoważona mobilność i przejście na niskoemisyjną gospodarkę w zakresie handlu detalicznego” ma na celu wymianę najlepszych praktyk dotyczących polityki mobilności i działań w kierunku ograniczenia emisji dwutlenku

węgla i innych zanieczyszczeń generowanych przez handel detaliczny. To pierwszy tego typu projekt, zakładający tak szeroką wymianę informacji.

Na wiosnę 2017 roku odbędzie się pilotażowe badanie obejmujące jedną z ulic w Śródmieściu, najprawdopodobniej odcinek ul. Senatorskiej. W najbliższym czasie na tej ulicy ZDM przeprowadzi remont, poszerzając przestrzeń pieszą, wprowadzając więcej zieleni, wyznaczone miejsca postojowe dla samochodów dostawczych oraz infrastrukturę rowerową. Pierwsze badanie odbędzie się przed remontem, a kolejne po wprowadzeniu zmian. Chcemy dowiedzieć się, czy zmiana zagospodarowania ulicy wpłynie na zwiększenie obrotów w sklepach oraz zmianę ich charakteru. Dowiemy się również, jak zmieni się liczba pieszych przechodzących czy zatrzymujących się na tej ulicy.

W kwietniu 2017 roku odbędzie się spotkanie eksperckie, poświęcone wzmocnieniu potencjału ulic handlowych poprzez działania związane ze zrównoważoną mobilnością na przykładzie jednej, wybranej ulicy, prawdopodobnie ul. Mokotowskiej. Grupa ekspertów przyjrzy się uwarunkowaniom i ograniczeniom a następnie przedstawi swoje wnioski dotyczące możliwości przekształceń takich ulic czy innych działań pozytywnie wpływających na kondycję małych przedsiębiorstw.

W projekt RESOLVE zaangażowanych jest 9 partnerów z 8 różnych krajów UE. Liderem projektu jest miasto Roermond w Holandii. Oprócz Warszawy, w projekcie biorą udział: region Reggio Emilia (Włochy), Manchester (Wielka Brytania), Maribor (Słowenia), okręg Kronoberg (Szwecja), Almada (Portugalia), region morawsko-śląski (Czechy) a także Uniwersytet Erasma w Rotterdamie. W Warszawie projekt koordynowany jest przez Zarząd Dróg Miejskich przy współpracy Zarządu Transportu Miejskiego.

PLANY NA 2017 ROK

Nowy rok to nowe wyzwania stojące przed Zarządem Dróg Miejskich. Oprócz bieżących remontów i prac utrzymaniowych w 2017 roku czekają nas też nowe zadania.

Jednym z głównych zadań na 2017 r. są kolejne remonty jezdni i chodników. Planujemy wyremontować kilkadziesiąt ulic w różnych częściach miasta. Aby jeszcze lepiej zaplanować remonty i sprawniej je przeprowadzać, w minionym roku zleciliśmy opracowanie technologii naprawy i wzmocnienia ponad 50 ulic w całym mieście. Pozwoli to na przedłużenie trwałości każdej drogi o minimum 8-10 lat. Standardem w naszych pracach jest usuwanie barier architektonicznych. Dzięki temu infrastruktura drogowa staje się bardziej dostępna. Naszym priorytetem jest także poprawa bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych oraz budowa kolejnych dróg rowerowych.

Wśród zadań inwestycyjnych na 2017 roku zaplanowaliśmy m.in. modernizację terenów Targówka Mieszkaniowego w rejonie ulic: Ossowskiego, Handlowej, Myszkowskiej i Pratulińskiej, przebudowę skrzyżowania ulic Czerniakowskiej i Chełmskiej, budowę nowych sygnalizacji świetlnych i modernizację oświetlenia kilku ważnych ulic.

Przygotowujemy też kilka długofalowych inwestycji. W kolejnych latach planujemy m.in. modernizację pl. Małachowskiego, a także budowę kładki pieszo-rowerowej łączącej ul. Karową z ul. Okrzei.

NAJWAŻNIEJSZE WYDATKI PLANOWANE NA 2017 ROK

100 356 493 zł
remonty i utrzymanie dróg

71 505 318 zł
utrzymanie i remonty oświetlenia ulicznego

26 410 200 zł
utrzymanie i remonty sygnalizacji świetlnej

27 791 015 zł
utrzymanie i remonty obiektów mostowych

128 526 477 zł
wydatki inwestycyjne

WYDATKI INWESTYCYJNE**14 070 594**

przystosowanie mostu Łazienkowskiego do obsługi ruchu rowerowego

4 500 000

przebudowa ulicy Miodowej

6 327 208

realizacja projektu „Zielona Świętokrzyska” i „Pogońmy plastikowe donice – wymiana betonowej nawierzchni między jezdniami pl. Powstańców na zieleniec”

10 000 000

modernizacja terenów Targówka Mieszkaniowego, w rejonie ulic: Ossowskiego, Handlowej, Myszkowskiej i Pratulńskiej

12 485 713

przebudowa i budowa sygnalizacji świetlnych

CARSHARING

Dużym wyzwaniem w 2017 r. będzie uruchomienie usługi carsharingu.

Wybrany przez miasto operator udostępni mieszkańcom od 300 do 500 samochodów do wypożyczenia.

Carsharing jest alternatywą dla posiadania własnego samochodu, których w Warszawie jest coraz więcej: według niektórych danych nawet ponad milion, czyli 600 na 1000 mieszkańców. Powoduje to liczne problemy: m.in. z parkowaniem (liczba wydanych abonamentów w strefie płatnego parkowania niestrzeżonego przekroczyła już liczbę miejsc parkingowych), zanieczyszczeniem powietrza (wiele z samochodów to stare pojazdy niespełniające norm emisji spalin) i korkami. Miasto stołeczne Warszawa, obok dobrze ocenionej oferty usług transportu publicznego, rowerów miejskich i rosnącej sieci tras rowerowych, planuje też umożliwić mieszkańcom okazjonalne korzystanie z samochodu w razie, kiedy jest to konieczne. Temu ma służyć system carsharing – alternatywa dla posiadania własnego auta.

Usługa będzie polegała na bezobsługowym, krótkoterminowym wypożyczeniu aut. Aby skorzystać z pojazdu, trzeba będzie się zarejestrować w systemie (potwierdzając posiadanie prawa jazdy) i znaleźć lub zarezerwować wolny pojazd. Wypożyczenie będzie maksymalnie proste – za pomocą aplikacji mobilnej, strony www lub infolinii. Samochody nie będą zaparkowane na dedykowanych stacjach, można je będzie wypożyczyć i oddać w dowolnym legalnym miejscu parkingowym na obszarze centrum miasta (obejmującym co najmniej dzielnice Mokotów, Ochota, Praga-Południe,

Praga-Północ, Śródmieście, Wola i Żoliborz). Korzystając z auta, można się będzie poruszać także poza tą strefą.

Opłata za wypożyczenie będzie skalkulowana tak, by było ono konkurencyjne w porównaniu do sporadycznego korzystania z własnego auta. Ostateczna stawka zostanie określona w negocjacjach pomiędzy miastem a firmami zainteresowanymi prowadzeniem systemu – niska stawka to podstawowe kryterium wyboru operatora systemu. Co ważne, będzie to jedyna opłata, jaką ponosi użytkownik – nie trzeba będzie płacić za benzynę czy parkowanie w strefie płatnego parkowania, odpadną też koszty typowe dla utrzymania własnego auta: serwis, ubezpieczenie, utrata wartości pojazdu itd. Dla osób korzystających z auta sporadycznie, kilka razy w miesiącu, wypożyczenie miejskiego samochodu będzie więc bardzo opłacalną alternatywą.

W postępowaniu koncesyjnym zgłoszenia złożyło 11 firm. Kolejnym etapem postępowania są negocjacje z zainteresowanymi firmami. Na podstawie rozmów z kandydatami i oferowanych przez nich usług, doprecyzowana zostanie liczba pojazdów, technologia, zasięg, rodzaj floty i inne szczegóły systemu. Szacujemy, że świadczenie usług przez operatora, którego oferta zostanie wybrana jako najkorzystniejsza, może rozpocząć się w II połowie 2017 r.

Zarząd Dróg Miejskich
ul. Chmielna 120, 00-801 Warszawa

z d m . w a w . p l